

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

ANSSI MATIAS MIETTINEN

Kuution sisällä

KUVATAITEEN TUTKINTO-OHJELMA
2024

TIIVISTELMÄ

Miettinen, Anssi Matias: Kuution sisällä
Opinnäytetyö, AMK
Kuvataide
Kesäkuu 2024
Sivumäärä: 49

Tämä opinnäytetyö sisältää seitsemän vuoden ajan suoritettujen ja kehitettyjen itsetutkiskelun ja siihen liittyvien metodien pohdintoja sekä niiden liittymistä kuvataiteeseen. Tekstissä tuodaan myös esille täysin uusina ajatuksina kolmannen, neljännen ja viidennen ulottuvuuden vuorovaikutus henkilökohtaisten näkemyksien ja kokemusten mukaisesti. Suurin osa tekstistä on kirjoittajan henkilökohtaista spekulointia kyseisten aiheiden ympärillä. Ne ovat siis yhden ihmisen ja yksilön päätelmien lopputulema, ei niinkään tutkimuksella osoitettu tulos tai väite.

Kuution sisällä on ajatus päällekkäisistä ja keskenään vuorovaikuttavista ulottuvuuksista ajatuksellisesti. Tekstissä käsitellään kolmannen, neljännen ja viidennen ulottuvuuden vuorovaikutusta toisiinsa nähden sekä niiden ilmene mistä kubismin tyylisuunnassa ja kirjoittajan henkilökohtaisissa tavoissa ajatella sekä tuottaa maalauksellisia teoksia.

Tekstissä vuorotellaan aiheen parissa viitaten niin Raamatun kertomuksiin, kirjoittajan henkilökohtaisiin itsetutkiskeluni pohdintoihin, kuin myös tieteen ja historian kirjoituksiin.

Opinnäytetyön keskeinen idea on myös saattaa kaikkien pohdintojen ja ajatusten jälkeen huomio maalauksellisen teoksen muotoon saatettuun lopputyöhön. Maalauksellinen lopputyö on itsetutkiskelun, kuvataiteen opintojen, niin teorian kuin käytännönkin osalta, sekä elämästä ja todellisuudesta rakennetun näkemyksen lopputulema. Teksti sivuaa myös prosessia maalarina, teorian ja kuvien välistä vuorovaikutusta sekä tarkoituksenmukaisia oivalluksia. Kaikki nivoutuu tämän opinnäytetyön myötä yhteen yhdeksi isoksi kuvaksi todellisuudesta, ajatuksesta sekä näissä vuorovaikuttavista voimista.

Avainsanat: Ulottuvuus, Kubismi, Hyperkubismi, Itsetutkiskelu, Taidemaalaus, Neljäs ulottuvuus, Viides ulottuvuus, Elämä

ABSTRACT

Miettinen, Anssi Matias: Inside the Cube

Bachelor's thesis

Fine art

June 2024

Number of pages: 49

This thesis contains reflections on self-examination and related methods carried out and developed over seven years, as well as their connection to visual art. In the text, the interaction of the third, fourth and fifth dimensions is also brought out as completely new ideas according to personal views and experiences. Most of the text is the author's personal speculation about the topics in question. They are then the end result of the conclusions of one person and individual, not so much a result or claim proven by research.

Inside the cube is the idea of overlapping and interacting dimensions of the other, conceptually. The text discusses the interaction of dimensions and their expression in the style of cubism and the author's personal ways of thinking and producing paintings.

In the text, we take turns working on the topic, referring to the stories in the Bible, the author's personal introspection, as well as to the writings of science and history.

The central idea of the thesis is also to put all the reflections and thoughts towards to the final work, which has been put into the form of a painting. The painted final work is the result of self-examination, fine art studies, both in theory and practice, and a constructed vision of life and reality. The text also covers the process as a painter, the interaction between theory and images, and useful insights. With this thesis, everything ties together into one big picture of reality, thought and the forces that interact in these.

Keywords: Dimension, Cubism, Hypercubism, Introspection, Art Painting, Fourth Dimension, Fifth Dimension, Life

ALKUSANAT

Haluan kiittää Kankaanpään taidekoulun (SAMK) koulutuspäällikköä, lehtoreita ja muuta henkilökuntaa sekä kärsivällisyydestä, avusta ja tuesta, mutta myös hyvästä opetuksesta. Iso kiitos kuuluu myös vanhemmilleni, jotka ovat uskoneet minuun ja tukeneet minua maalauksellisten prosessieni aikana, mutta myös antaneet minun elää ja olla sellainen kuin olen.

Erityismaininta maalauksen lehtorille Petri Rummukaiselle suorapuheisuudesta sekä maalaustekniikkani ja ajatukseni kehittämistä kaunistelemattomalla kritiikillä ja ohjauksella sekä äärettömällä tietoudella maalaustaiteen suhteen.

Erityismaininta myös lopputyön ohjaajalle taidemaalari Viljami Heinoselle kannustuksesta ja maalausteknisistä vinkeistä lopputyön ja muiden maalauksellisten projektien suhteen.

Kaikkein tärkein kiitos puolisololleni, joka on jaksanut katsoa vierestä pakkomielleisyyttäni luovien prosessieni suhteen sekä mustavalkoisuuttani ajattelun ja elämisen suhteen, mutta joka on myös uskonut merkitykseen tekemiseni takana.

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 ITSETUTKISKELU JA TODELLISUUS	7
2.1 Elämä on ympyrän muotoinen	11
2.2 Kuutio; Teoria ulottuvuuksista	14
2.2.1 Kolmas ulottuvuus; Informaatio ja vuorovaikutus	17
2.2.2 Neljäs ulottuvuus; Mieli ja ajatus	20
2.2.3 Viides ulottuvuus; Minä ja tietoisuus	23
3 MINÄ JA MIELEN KUVITELMAT	26
3.1 Siellä, tässä ja nyt; aika ja avaruus	27
3.2 Viestit menneisyydestä; Ympyrä ja kuutio	28
4 LUOVUUS JA MIELIKUVITUS.....	31
4.1 Luovuuden ydin; mistä luovuus tulee?.....	33
5 PERSPEKTIIVI; ULKONA JA SISÄLLÄ	34
5.1 Eukleideen geometria ja perspektiivin teoria	34
5.2 Mielen perspektiivi; henkilökohtaiset näkökulmat	35
6 KUBISMIN TUTKIMUKSET; ULOTTUVUUDET PUHUTTAVAT	36
6.1 Kubismin historiaa	37
6.2 Kubismin tutkiminen maalauksien kautta.....	38
6.3 Hyperkubismin teoria.....	41
7 LOPPUTYÖMAALAUUS; REVELATION.....	43
7.1 Silenced acceptance	44
7.2 Kriitikki ja henkilökohtaiset näkemykset.....	45
8 LOPPUSANAT	47
LÄHTEET	48
KUVA LÄHTEET	49

1 JOHDANTO

”Kieltäessään Jumalan ihminen joutuu lopulta kieltämään myös olennaisia puolia itsestään, koska ihminen on luotu Jumalan kuvaksi. Ihmisen älykkyys, hänen moraalinen tajunsa ja pyrkimyksensä löytää elämälle tarkoitus kertovat Jumalasta ja hänen suunnitelmastaan.” (Puolimatka, 2013, s.76.)

Itsensä kehittäminen ja maalaaminen on kulkenut elämässäni käsikädessä alusta alkaen. Suhtautuminen sekä itsetutkiskeluun että maalaamiseen on ollut hyvin rakenteellista ja johdonmukaisuuteen pyrkivää. Itsetutkiskelun aikana ilmentyvät teemat ovatkin esiintyneet niin kirjoituksissani kuin maalauksissaniakin. Kuten eräässä runossani kirjoitan: *”maalaukset ovat ikkuna minun maailmaani, valojen ja varjojen maahan. Synkkiä siltoja pitkin kuljettuja, vihreiltä niityiltä poimittuja, ajatuksen kangastuksia. Niitä minä tarjoilen.”* (Matias, 2020, s.6.)

Vielä vuoteen 2022 suhtautumiseni todellisuuteen on ollut hyvin ateistinen. Kristinuskon mukainen Jumala on kuitenkin tullut osaksi ajatteluani erilaisten kokemusten ja havaintojen kautta nykypäivämme ilmiöistä, mutta myös tarkasteltuani todellisuutemme rakenteita ja siinä vaikuttavia tekijöitä. Elämä tuskin on sattumanvarainen tapahtuma tai seuraus jostakin kaikkineen ajatuksellisine ja älyllisine mahdollisuuksineen.

Opinnäytetyöni käsittelee aikaisempia itsetutkiskeluni tuloksia niin itsetutkiskelun osalta, mutta myös todellisuutemme rakenteiden suhteen. Pohdintani todellisuudesta ja sen luonteesta ovat limittäytyneet kubismin tutkimuksiin, jotka ovat osaltaan auttaneet myös ulottuvuuksien ymmärtämisessä sellaisina, kuin ne tänä päivänä käsittän. Kaikki tämä johdattelee ja päättää tarinan maalauksen muodossa toteutettuun lopputyöhöni, *Revelationiin*, joka on teknisen ja ajatuksellisen osaamiseni huipentuma maalaustaiteen suhteen.

Tekstissäni tuon esille sekä aiheita koskevaa historiaa, kuin myös henkilökohtaisia näkemyksiäni erilaisista näkökulmista. Tekstissä esittelen myös henkilökohtaisen teoriani kolmannesta, neljännestä ja viidennestä ulottuvuudesta. Loppujen lopuksi jokainen tekstissä käsiteltävä teema vuorovaikuttaa toisensa kanssa kiteytyen yhdeksi, yhden ihmisen mielen kokoiseksi kokonaisuudeksi.

Mitä on luovuus, ja mistä se kumpuaa? Jos ihmiseen on rakennettu johdonmukainen tapa ajatella, muovata ja rakentaa tietoisuutta, mikä on siis mielikuvituksen ja spontaanin luovuuden lähde ja rooli? Mikä tai mitä on mielikuvitus ja mistä ideat sekä visiot tulevat? Näitä kysymyksiä tulen käsittelemään opinnäytetyössäni.

Tekstissä esiintyvät kuvat (Kuva 1-59) ovat tarkasteltavissa erillisessä liitetiedostossa.

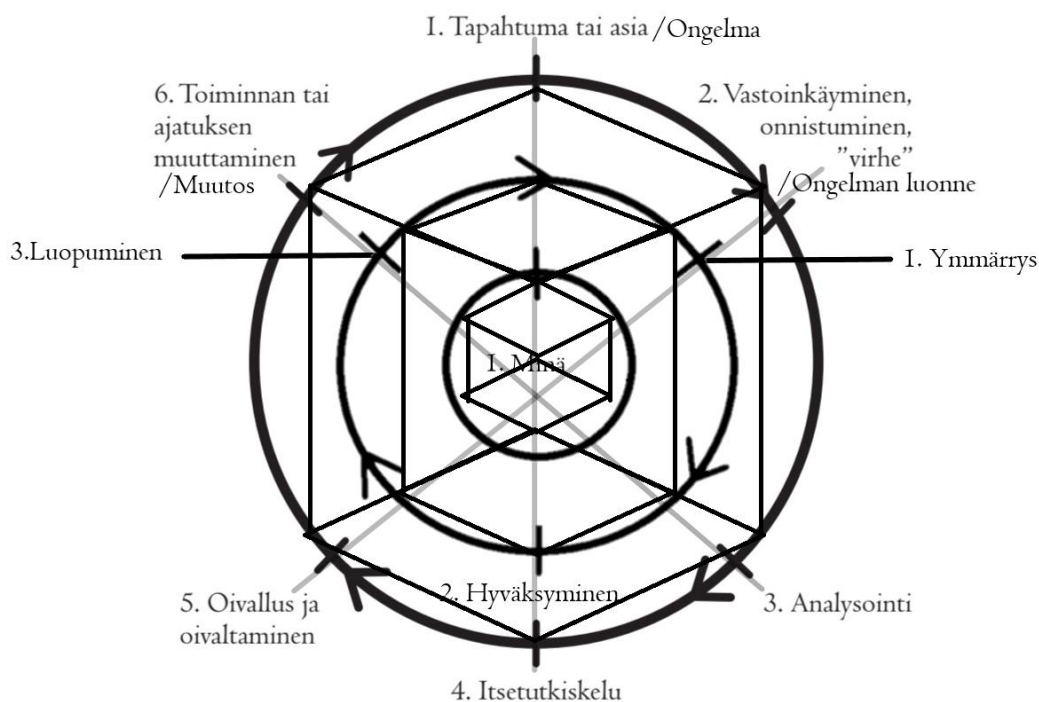
Kuvadokumentaatio lopputyöstä *Revelation* löytyy liitteestä nimellä: Kuva 46 (ks. Kuva 46)

2 ITSETUTKISKELU JA TODELLISUUS

Itsetutkiskelusta on käytetty joskus nimitystä introspektio, mikä tarkoittaa itseä päin kääntynyttä tietoista ajatusten havainnointia. Myöhemmin tästä on kuitenkin luovuttu, koska henkilökohtaiseen näkökulmaan perustuvaa tutkimusta on pidetty epäluotettavana. Ihmisen psykologian tutkimus perustuukin kolmannen persoonan objektiiviseen tarkasteluun. Psykologian tutkimuksessa erona on objektiiviset samoihin metodeihin perustuvat tutkimusmenetelmät, kun taas itsetutkiskelun avulla ei voida olla varmoja, tekevätkö sitä kaikki samoilla tavoin tai kuinka kukin yksilö havainnoi elämistään tai olemistaan (Lehtovaara, 1962, s. 11-12.) Itsetutkiskelun tuloksia voidaankin siis pitää yksilön henkilökohtaisina maailmankatsomuksellisina näkemyksinä ja kokemuksina todellisuudesta ja itsestään.

Osallistuin Helsingissä asuessani ja työskennellessäni muutamaa otteeseen Ilmo Häkkisen luennoille, jotka koskivat itsetutkiskelua ja itsensä kehittämistä. Häkkisestä huokui rauha ja hänen tapansa kertoa ihmisyydestä sekä itsensä kehittämisestä oli hyvin johdonmukaista ja maanläheistä. Häkkisen mukaan itsetutkiskelu on oman persoonallisuuden tutkimista perinpohjaisesti kokemukseen sekä käytösmalleineen. Tämä johtaa selkeämpiin valintoihin, vuorovaihtuksen muuttumiseen merkityksellisemmäksi sekä elämäntaidolliseen harjoitteluun (Häkkinen, 2018, s.6.)

Henkilökohtainen kokemukseni itsetutkiskelusta on ollut erittäin hyödyllinen, mutta olen kokenut sen myös välttämättömäksi elämässäni. Itsetutkiskelun avulla olen löytänyt vastauksen ajatukseni ja todellisuuteni rakenteisiin, mutta pystynyt myös muovaamaan ajatteluani johdonmukaisemmaksi ja selkeämmäksi. Oivallukset ja toiminnan muuttaminen on johdattanut minut ymmärryksen, hyväksymisen sekä luopumisen tilaan, missä voin itse valita asiat, jotka minua hyödyttävät ja luopua niistä, jotka eivät. Ympäriilläni on vain tapahtumia ja asioita, joita havainnoin sekä tarkkailen tarpeen vaatiessa.

Kuvio 1. Elämä on ympyrän muotoinen ideologia sekä kuutio.

Todellisuuteni muodostuu myös hyvin pitkälti siitä, kuinka ajattelen ja suhtaudun. Kun tavat ajatella muuttuvat, muuttuu myös suhtautuminen todellisuuteen. Todellisuus muodostuu kuitenkin vain ajatusten, kokemusten ja muistojen peilaavista sirpaleista. Nämä on mahdollista kuitenkin asetella ehjäksi pinnaksi, jonka avulla maailmaa tarkastella. Rikkinäinen peili ei koskaan kerro totuutta.

Selittääkseni paremmin työskentelyäni maalarina, tahdon avata tapaani ajatella. Kehittämäni itsetutkiskelumetodi, joka on integroitunut osaksi ajatteluani, vaikuttaa vahvasti tapahtumien ja asioiden analysointiin riippumatta siitä, mihin tapahtumat ja asiat liittyvät. Kyseistä metodia käyttäen olen pystynyt kehittämään itseäni niin henkisesti kuin fyysisestikin, mutta suurin hyöty on näkynyt tavoissani käsitellä informaatiota sekä suhtautumisessani ympäröivään todellisuuteen. Koska olen analyttinen ja tutkiva maalari, on minun myös visioitani maalatessa perustettava toimintani ja teoksen teoria jollekin konkreettiselle pohjalle. Tämä on myös yksi syistä, minkä vuoksi ajatuksen ja toiminnan tarkkailu on mielestäni tärkeää. Olenkin pohtinut, voiko mikään teos olla taiteellisesti arvokas, jos se ei sisällä minkäänlaista ajatuksellista merkitystä?

Itsetutkiskelulla pyritään johdonmukaisuuteen ja ajatuksen rakentamiseen tosiasioiden pohjalle. Tosiasiat ovat vahva perusta, kun taas mielipiteet ja tuntemusten sävyttämät epäjohdonmukaiset oletukset ovat horjuttavia tekijöitä. Mikään ei kestä, mikä rakentuu epäjohdonmukaisuuden pohjalle.

Elämässä ilmentyvät tapahtumat ja asiat tapahtuvat informaation välityksellä. Informaatio voi olla esimerkiksi sana, ääni tai tuntemus. Kaikki on vain informaatiota jostakin, jota vastaanotamme. Me yksilöinä reagoimme tähän informaatioon sen mukaan, kuinka ajattelumme on rakennettu.

On myös olemassa muuttamattomia tapahtumia ja asioita, jotka perustuvat olemassa oleviin sääntöihin todellisuudessa. Tällöin informaatio näistä tapahtumista ja asioista on havaittavassa todellisuudessa muuttumaton. Hyvänä esimerkkinä toimii perspektiivi, mikä taas perustuu geometriaan. Esimerkkejä

on toki muitakin. Luomakuntamme muuttumattomat säännöt esimerkiksi biologian ja maantieteen osalta.

Nykypäivänä käytävät keskustelut ihmisen moninaisista sukupuolista ovat hyvä esimerkki siitä, kuinka ihminen voi harhautua erilaisiin uskomuksiin ja ideologioihin muuttumattomista tosiasioista huolimatta. Raamatun kertomuksien mukaan Jumala loi miehen ja naisen, ja naisen luomisesta kirjoitetaan seuraavaan tapaan: ”Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän oli ottanut miehestä, toi hänet miehen luo. Ja mies sanoi: ”Tämä on nyt luu minun luistani ja liha minun lihastani: hän kutsuttakoon miehettäreksi, sillä hän on miehestä otettu” (Raamattu, 1938, 1. Moos. 2:22,23.)

Ajatus kahdesta sukupuolesta on myös todistettu ihmisen tekemillä tieteellisillä tutkimuksilla. Naisen sukupuolen määrittää yhdentyypinen sukupuolikromosomi (XX), kun taas miehen määrittää kahdentyypiset sukupuolikromosomit (XY) (Hake & O’Connor, 2008.) On mielenkiintoinen huomata, kuinka Raamatun kertomus vuorovaikuttaa tieteellisen tutkimuksen kanssa. Naisella on kaksi kappaletta samaa kromosomia mitä miehellä on yksi, kun miehen sukupuolen määrittää sekä naisessa esiintyvä kromosomi, mutta lisäksi miessukupuolen määrittävä kromosomi. Tieteellisesti todistettu tutkimus tekee asiasta suhteellisen kiistattoman. On olemassa myös tapa ajatella, että voi kokea olevansa toista sukupuolta tai jopa määrittelemätön sukupuoli, mutta tällä ei ole mitään tekemistä kolmannen ulottuvuuden todellisuutemme sääntöihin. Jokainen ihminen on syntynyt miehestä ja naisesta, isästä ja äidistä.

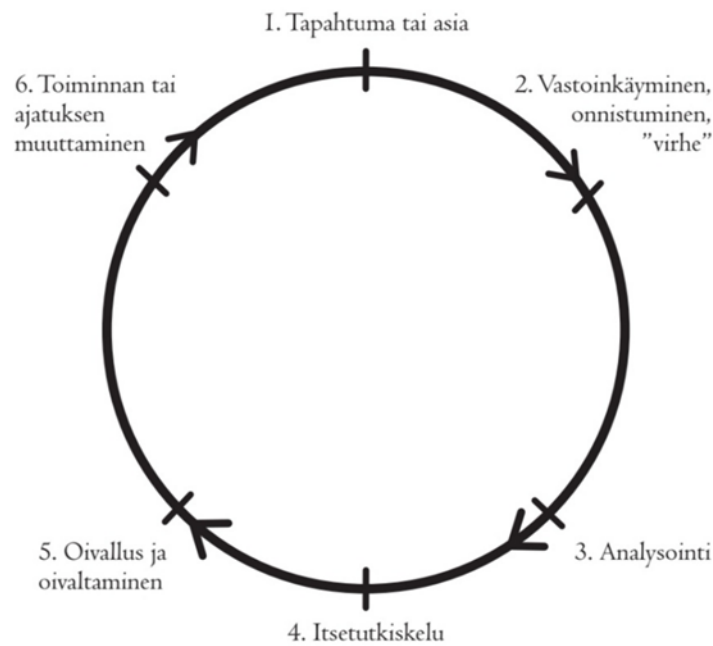
Jokainen voi toki luoda todellisuutensa mieleisekseen, mutta vahvan perustan rakentaminen ajattelulle ja todellisuudelle vaatii pilareikseen mahdollisimman todenmukaiset ja tosiasioihin perustuvat rakenteet. Jos mieli ja ajatus ei integroidu todellisuuteen, muuttuu elämä ristiriitaiseksi sekä epäjohdonmukaiseksi. Tämä puolestaan muodostaa elämän ennen pitkää epämuoviseksi. Yksilöllä on vastuu itsestään ja valinnoistaan informaation suhteen. Tärkeää on myös, mistä informaatio on peräisin. Tämän vuoksi olisikin tärkeää olla myös hyvin kriittinen vastaanotettavan informaation suhteen.

Itsetutkiskelun lähtökohtana on oman itsensä tunnistaminen, joka ohjaa tarkastelemaan myös ympäröivää maailmaa. Kuka tämä "minä" ylipäättään on, mistä minä pitää tai minkälaiset tapahtumat ja asiat minään vaikuttavat. Kun on tietoinen itsestään ja mahdollisuudestaan vaikuttaa ajatukseensa, tällöin alkaa myös kriittisesti tarkastelemaan minkälaista informaatiota haluaa itselleen tarjottavan, onko informaatio hyödyllistä ja miten informaatio kohtaa henkilökohtaisen tavan ajatella.

2.1 Elämä on ympyrän muotoinen

Elämä on ympyrän muotoinen- ideologia syntyi vuonna 2017 opiskellessani lähihoitajaksi Suomen Diakonipistossa. Lähihoitajaopintojeni aikana vastaan tullessa tehtävässä pyydettiin piirtämään jana elämästä. Piirsin janan syntymästäni silloiseen nykyhetkeen, mutta nykyhetken päätepisteessä piirsin päätepisteestä ympyrän takaisin päätepisteeseen. Ymmärsin tällöin elämän tapahtuvan nykyhetkessä kehän muodossa.

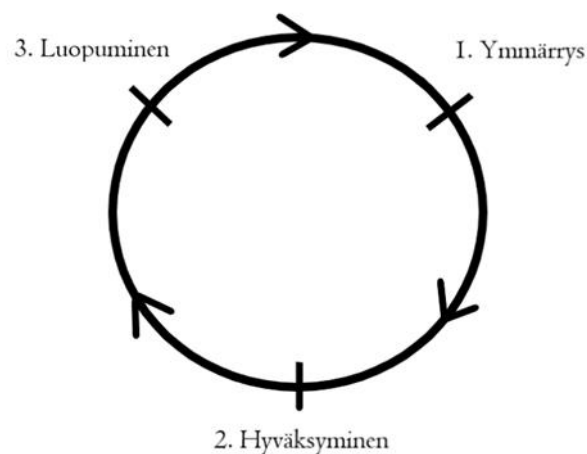
Kehälle muodostui ensin kuusi vaihetta, joiden avulla oli mahdollista suorittaa henkilökohtaista itsetutkiskelua. Kehän eri vaiheet toimivat johdonmukaisena reittinä tapahtuman ja asian (1.) tutkimisen kautta vaiheeseen vastoinkäyminen, onnistuminen, "virhe" (2.). Tämän jälkeen tapahtuma ja asia analysoitiin vaiheessa kolme (3.) ja pohdittiin sen liittymistä henkilökohtaisiin tapoihin ajatella vaiheessa itsetutkiskelu (4.). Kun perinpohjainen asian tarkastelu ja henkilökohtainen kytkös asiaan oli selvitetty, oli mahdollista siirtyä vaiheeseen oivallus ja oivallukset (5.), missä tarkasteltiin aikaisempaa itsetutkiskelua kaikine vaiheineen, ja pyrittiin luomaan mahdollinen ymmärrys kokonaisuudesta tapahtuman ja asian suhteen. Vaihe toiminnan ja ajatuksen muuttaminen (6.) viimeisteli itsetutkiskelun konkreettisilla muutoksilla ajattelun ja toiminnan suhteen.

Kuvio 2. Elämä on ympyrän muotoinen, kuuden vaiheen itsetutkiskelun kehä (Miettinen, 2019, s. 9).

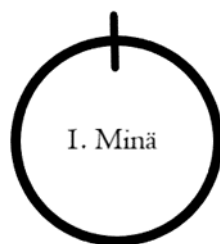
Teoriat, kokemukset sekä kertomukset on luettavissa kirjastani *Elämä on ympyrän muotoinen-kuuden vaiheen itsetutkiskelu*. (Miettinen, 2019.)

Ajatuksen jalostuessa muodostui olemisen kolmeen vaiheen kehä, joka seurasi kuuden vaiheen itsetutkiskelua. Olemisen kolmeen vaiheen kehällä tarkasteltiin ymmärrystä (1.) itse tapahtumasta tai asiasta, pyrittiin hyväksymään (2.) tapahtumassa tai asiassa vaikuttavat tekijät tai kokonaisuus, sekä luopumaan (3.) joko kokonaisuudessaan tapahtumasta tai asiasta, tai siihen liittyvistä ajatus ja toimintamalleista.

Kuvio 3. Elämä on ympyrän muotoinen, olemisen kolmen vaiheen kehä (Miettinen, 2019, s. 45).

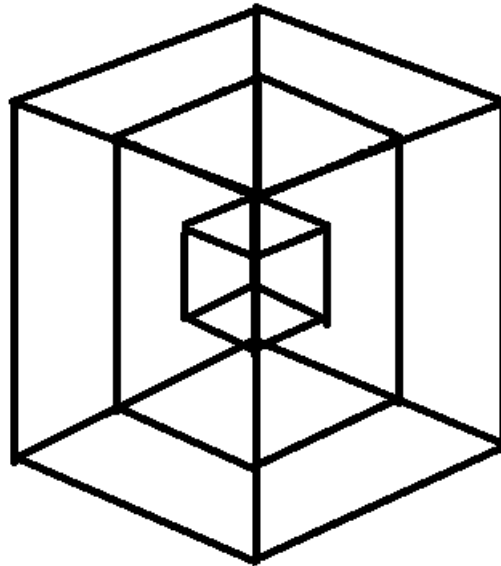
Viimeisessä vaiheessa, minä (1.), tarkasteltiin omaa itseä kaiken itsetutkiskelun, ymmärtämisen, hyväksymisen ja luopumisen jälkeen. Kuka minä olen, mitä minä olen. (Miettinen, 2019, s. 56.)

Kuvio 4. Elämä on ympyrän muotoinen, Minä vaiheen kehä (Miettinen, 2019, s. 55).

Molemmat kirjat ovat vapaasti ladattavissa PDF- tiedostoina kotisivuiltani, linkki lähdeluettelossa.

2.2 Kuutio; Teoria ulottuvuuksista

Todellisuuden kokonaisuus

Kuvio 5. Todellisuuden kokonaisuus, missä ilmentyy kolmas, neljäs ja viides ulottuvuus.

Pohtiessani elämää ja todellisuuden luonnetta, on minun ollut aina helppo visualisoida asioita mielessäni. Siinä missä *Elämä on ympyrän muotoinen* ideologiassa ympyrä ja kehä kuvaa elämän kulkua, oppimisen prosessia ja jatkumoa, kuvaa kuutio todellisuutta ja tilaa, missä tapahtumat ja asiat tapahtuvat. *Kuutio* kuvaa samanaikaisesti kolmiulotteisen todellisuuden rajoja, mieltä ja sen raameja, kuin myös itse minää ja tietoisuutta.

Jos ajattelen itseäni informaatiota vastaanottavana yksilönä, tällöin jonkinlainen informaatio jostakin on rakentanut tämän ongelman ajatukseeni. Informaatio taas on välittynyt minulle kolmannen ulottuvuuden kautta, koska elän ja vuorovaikutan tässä samaisessa ulottuvuudessa. Mieli ja ajatus taas operoi

neljännessä ulottuvuudessa, johon tämä informaatio suoranaisesti vaikuttaa. Informaatio siirtyy siis kolmannesta ulottuvuudesta neljanteen ulottuvuuteen, mutta palaa mahdollisesti takaisin kolmanteen, riippuen siitä, kuinka tähän informaatioon reagoi. Ensimmäiset pohdinnat informaation suhteen ovat vuodelta 2019 kirjoittamassani blogissa *Elämä on ympyrän muotoinen, Yksilö informaation vastaanottajana*, joita lainasin tekstiini. (Miettinen, 2019.)

Michio Kaku (1994) on kirjassaan *Hyperavaruus*, pohtinut alkemistien tarvetta viedä, mutta myös todistaa esineiden mahdollinen vienti ja manipulointi neljännessä ulottuvuudessa. Näkijä Henry Slade pyrki todistamaan kykynsä manipuloida esineitä neljännessä ulottuvuudessa hänelle järjestetyin tieteellisten kokeiden avulla, joita joukko tiedemiehiä valvoi. Siitäkin huolimatta, että osa kokeista ei onnistunut, oli Johann Zollner kirjoittanut aikakauskirjoissaan Sladen hämmästyttäneen tiedeyhteisöä ihmeteoillaan. Nykypäivänä kyseinen esineiden manipulointi neljännessä ulottuvuudessa vaatisi kuitenkin huomattavasti kehittyneempää teknologiaa, ja kyseinen tapahtuma olisikin vain selitettävissä sillä, että joku todella käyttäisi esineitä neljännessä ulottuvuudessa (Kaku, 1994, s. 73-78.)

Itse ajattelen informaation käyttäytyvän samoin. Jos ajatellaan esimerkkinä ihmisen manipulointia henkisesti, ei tällöin ihmistä välttämättä fyysisesti pakoteta tekemään mitään, vaan vaikuttamalla ihmisen ajatteluun saadaan ihminen toimimaan omien etujen tai toiveiden mukaisesti. Tällöin kolmannen ulottuvuuden todellisuudessa ainoa vaikutin on vaikkapa sanallisesti välittyvä informaatio, joka vaikuttaa neljännessä ulottuvuudessa ajattelun rakenteisiin, joka taas aiheuttaa vastareaktion kolmannessa ulottuvuudessa. Tämän esimerkin mukaisesti kolmas ja neljäs ulottuvuus siis vuorovaikuttavat keskenään.

Viides ulottuvuus, minätietoisuus sekä korkeampi tietoisuus, vuorovaikuttaa vain kolmannen ulottuvuuden kanssa. Jumalan luomiskertomusta ajatellen tämä näyttäytyy hyvin johdonmukaisena. Luomiskertomuksessa alussa on vain pimeys ja Jumalan henki, eli mielestäni tietoisuus, jonka jälkeen Jumala loi maan ja taivaan. Tämä tietoisuus, Jumala, on siis viides ulottuvuus. Jumala luo maan ja meren sekä taivaankannen erottamaan vedet vesistä (Raamattu,

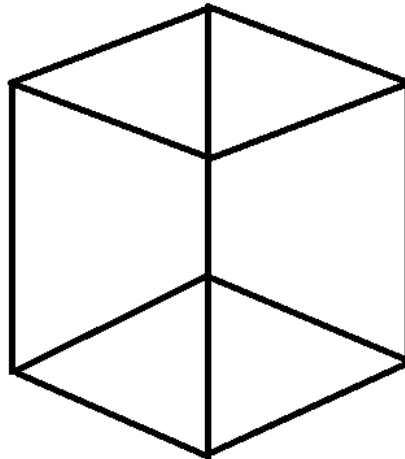
1938, 1. Moos., 1:1-7). Jumala siis tietoisuudesta käsin, viidennestä ulottuvuudesta, on luonut fyysisen todellisuutemme, kolmannen ulottuvuuden.

Aatamin ja Eevan luomiskertomuksessa taas kuvataan ihmisen syntiinlankeemuksesta ja vapaasta tahdosta. Jumala kieltää syömästä hyvän ja pahan tiedon puusta, mutta käärme saa käännetyä Eevan pään ja kyseenalaistettua Jumalan tahdon. Eeva tekee siis valinnan, ja haukkaa palan kielletystä hedelmästä, tarjoten hedelmää myös Aatamille. Tämän jälkeen molemmat huomasivat olevansa alasti, tulivat tietoiseksi itsestään. (Raamattu, 1938, 1. Moos., 3:1-7.) Käärme vaikuttaa sanoillaan, informaation avulla Eevan tapaan ajatella, ja Eeva tekee vapaan tahdon mukaisen valinnan olla tottelematta Jumalan käskyä. Eevan ajatusta on siis manipuloitu neljännessä ulottuvuudessa, ja hän tekee ratkaisun kolmannessa ulottuvuudessa haukkaamalla palan hedelmästä.

Onkin mielenkiintoista tarkastella, millä tavoin neljännessä ulottuvuuden mielen ja ajatuksen manipulointi näyttäytyy kolmannen ulottuvuuden todellisuudessamme.

2.2.1 Kolmas ulottuvuus; Informaatio ja vuorovaikutus

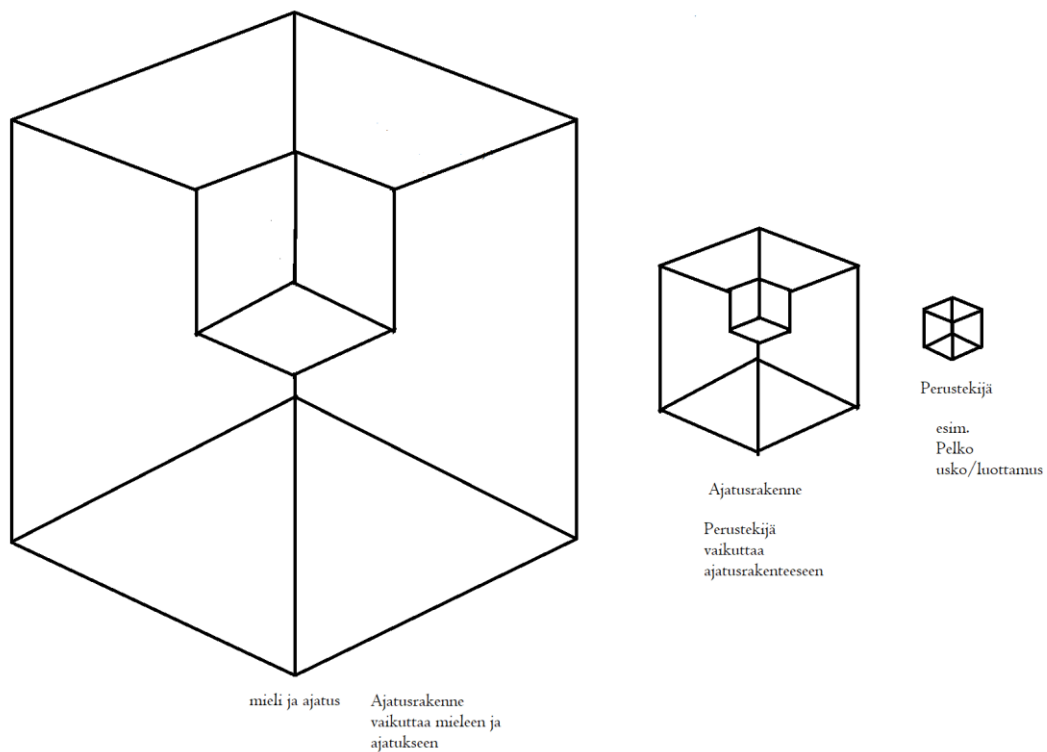
Kolmas ulottuvuus
Informaatio

Kuvio 6. Kuutio, joka kuvaa kolmatta ulottuvuutta, informaatio ja vuorovaikutus.

Kolmas ulottuvuus on kollektiivisesti kokemamme todellisuus fyysisine sääntöineen ja rajoitteineen. Matemaattisesti kolmas ulottuvuus tarkoittaa sitä, että janelle merkitty piste voi liikkua avaruudessa kolmeen eri suuntaan. Esimerkiksi eteen ja taakse, vasemmalle ja oikealle, ylös sekä alas. Todellisuus rakentuu kolmiulotteisista rakenteista, mutta myös tapahtumien ja asioiden sisältämästä informaatiosta. Vuorovaikutamme fyysisessä todellisuudessa yksilöinä aistiemme kautta vastaanottaen informaatiota näkien, kuullen sekä tuntien.

Puhuesssa, informaatio välittyy sanojen sekä äänen muodostaman viestin välityksellä. Puhuesssa informaatio on sanoja ja sanojen merkityksiä. Yksittäiset sanat voivat luoda jo itsestäänkin informaation, mutta sanoja käytettäessä lauseina ja mahdollisesti kertomuksina voi informaatio olla moniulotteisempi. Kertomukset ja tarinat voivat sisältää sanojen informaation lisäksi kokonaisuudesta muodostuvan opetuksen tai vaikkapa aatteen, jolloin informaatio on

pienemmistä tekijöistä koostuva kokonaisuus. Tällöin informaatio on perustekijöistä kasaantuva ajatusrakenne, joka vaikuttaa mielessä ja ajatuksessa, neljännessä ulottuvuudessa.

Kuvio 7. Neljännen ulottuvuuden, mieli ja ajatus, rakenne, sekä siinä vaikuttavat tekijät.

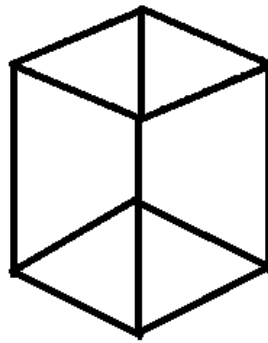
Mielenkiintoinen teema näkemisen kautta kohdattavaan informaatioon on mielestäni symboliikka ja sen käyttäminen. Yksilö voi viestiä itsestään tai asenteistaan käyttäen symbolia ja tällöin symboli itsessään on informaatio. Symbolit voivatkin olla usein hyvin harmittoman oloisia kuvioita tai historiastakin tuttuja merkkejä, mutta ihmisten antama merkitys itse symbolille voi toimia informaationa hyvin eri tavalla.

Niin puheen avulla vuorovaikutus, kuin myös vuorovaikutus kuvin ja symbolein, perustuu ennalta opittuihin merkityksiin ja tarkoituksiin. Lapsi ei osaa puhua tai piirtää heti syntyessään. Nämä asiat on joko opittu jostakin, tai ne on opetettu. Sama pätee iästä huolimatta ihmisyyteen muutoinkin. Kaikki ovat

olleet joskus lapsia, ja kaikki ovat myös jostain saaneet informaation liittyen siihen kuinka itse ihmisenä puhuu, käyttäytyy tai tuottaa informaatiota. Kolmannessa ulottuvuudessa yksilö on integroitunut informaatioon, ikään kuin asuu informaatioissa, tilassa, jossa kaikki on vuorovaikutusta. Valot, varjot, pianon ääni, ohiajava auto, ovikello, kylmä viima, aurinko iholla. Tämä kaikki on informaatiota. Kaikki informaatio on olemassa tässä hetkessä siitä huolimatta, ottaako sitä huomioon vai ei.

Vuorovaikuttaminen taas riippuu yksilön henkilökohtaisista tavoista ajatella. On suuri merkitys sillä, kuinka informaation vastaanottaa ja kuinka siihen reagoi. Antaako informaation integroitua automaattisesti osaksi mieltä ja ajatusta, vai kyseenalaistaako informaatiota ja tutkiiko informaatiota kriittisesti. Informaatio voi muovata yksilön mieltä ja ajatusta, käytännöllisemmäksi ja johdonmukaisemmaksi, mutta myös epäkäytännölliseksi epäjohdonmukaiseksi.

2.2.2 Neljäs ulottuvuus; Mieli ja ajatus

Neljäs ulottuvuus
Mieli ja ajatus

Kuvio 8. Kuutio, joka kuvaa neljättä ulottuvuutta, mieltä ja ajatusta.

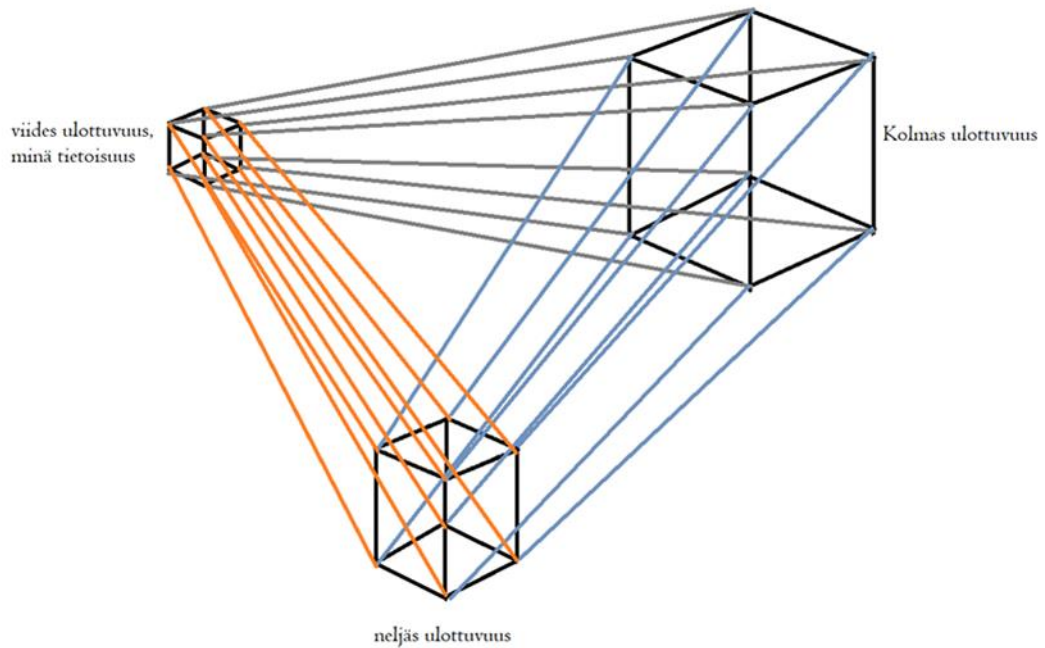
Siinä missä renessanssiajan taidemaalarit tukeutuivat geometriin sääntöihin todellisuuden havaitsemisessa, pyrkivät kubistit kuvaamaan teoksiaan neljännen ulottuvuuden kautta. Renessanssimaalarit tukeutuivat Eukleideen havaitsemisen teoriaan, kun taas kubistien ajattelu sai ponnetta suhteellisuusteoriasta ja Reimannin uudenlaisesta tavasta ajatella geometrian suhteen. käsitte-
len kyseisiä teemoja myöhemmin luvussa 4. *Perspektiivi; ulottuvuudet puhut-
tavat.*

Neljäs ulottuvuus on mielen ja ajatuksen ulottuvuus. Kun kolmannessa ulottuvuudessa on kolme eri koordinaattia, neljännessä ulottuvuudessa niitä on ajateltu olevan neljä. Albert Einsteinin (1879-1955) teorian mukaan neljäs ulottuvuus olisi aika. (Kaku, 1994, s. 27). Kolmas ulottuvuus on teoriassa kuten myös

käytännössä todistettava ja havaittava tosiasia, kun taas neljännen ulottuvuuden teorit makaavat spekulatiivisissa varjoissa.

Siinä missä kolmiulotteisessa fyysisessä todellisuudessa todellisuus perustuu muuttumattomiin sääntöihin, ei neljännessä ulottuvuudessa mielen ja ajatuksen tasolla operoidessa ole rajoja. Ihminen rakentaa todellisuutensa havaitsemalla ja vastaanottamalla informaatiota kolmannen ulottuvuuden todellisuudesta, mutta myös rakentamalla kuvaansa todellisuudesta neljännessä ulottuvuudessa, mielessä ja ajatuksessa. Jos yksilön käsitys tai kokemus todellisuudesta muuttuu mielessä ja ajatuksessa, muuttaa se myös käsitystä kolmannen ulottuvuuden todellisuudesta. Jos mieli ja ajatus ei perustu tosiasioille ja muuttumattomille todellisuuden tekijöille, silloin kolmannen ulottuvuuden todellisuudessa ja neljännen ulottuvuuden tavoissa ajatella on ristiriitoja. Tällaisessa tilanteessa yhtälön muodossa ajateltu kokonaisuus ei toimi. Tosin, jos todellisuus on jo alusta alkaen rakennettu ajatuksen tasolla epätodelle pohjalle, voi olla hankala huomata edes elävänsä sellaisessa todellisuudessa, missä olisi mitään ristiriitaista.

Kolmas ja neljäs ulottuvuus vuorovaikuttavat vahvasti toisiinsa nähden, koska yksilö elää kolmannessa ulottuvuudessa ja ihmisen mieli ja ajatus taas sijaitsee yksilössä itsessään. Kolmas ulottuvuus tarjoaa informaatiota neljälle, ja neljäs ulottuvuus vuorovaikuttaa reaktioiden kautta takaisin kolmanteen.

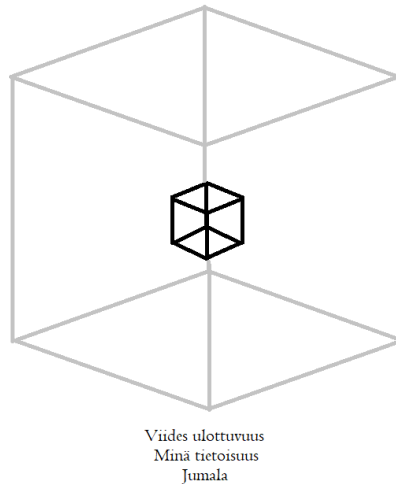

Kuvio 9. Kolmannen, neljännen ja viidennen ulottuvuuden mahdollinen vuorovaikutus.

Neljäs ulottuvuus voi tuottaa informaatiota kolmanteen, joka on yleensä yksilön tulkinta tai reaktio kolmannen ulottuvuuden informaatioon perustuva aikaisemman informaation johdosta rakentunut ajatusrakenne.

Kuten aikaisemmin mainittu Aatamin ja Eevan luomiskertomuskin osoittaa, että ihmisen mieli ja ajatus, neljäs ulottuvuus, on manipuloitavissa. Kirjoitetussa historiassamme on monia esimerkkejä ihmisen mielen ja ajatuksen manipuloinnista, mikä ei ole uusi ilmiö nykyisessä ajassammekaan.

2.2.3 Viides ulottuvuus; Minä ja tietoisuus

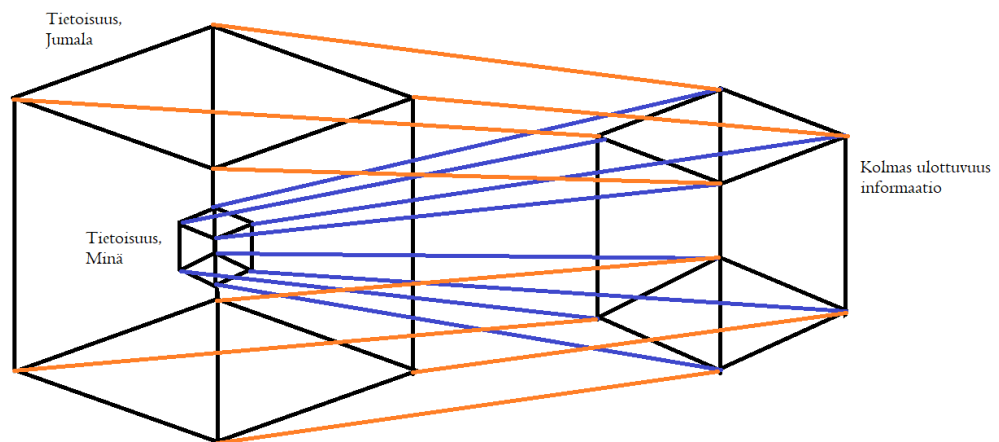

Kuvio 10. Kuutio, joka kuvaa viidennettä ulottuvuutta, minä tietoisuutta. Kuu-
tion ulkopuolella haalealla isompi kuutio, joka kuvaa Jumala tietoisuutta.

Maailmankaikkeuden syntyä selitetään alkuräjähdyksen kautta, joka tapahtui miljardeja vuosia sitten. Jos ajatellaan, että alkuräjähdys vain syntyi, niin kuka tai mikä sen synnytti? Tällöin joku olisi ollut tämän alkuräjähdyksen koordinaattori tai aiheuttaja. Missä tämä koordinaattori tai aiheuttaja on siis ollut, jos mitään ei ole ollut olemassa? ja missä tämä olisi tapahtunut, jos ei ole ollut olemassa tilaa? Miten osataan sanoa, että milloin tämä on tapahtunut, jos aikaa ei ole ollut? Mistä aika on alkanut ja kuinka?

Jumalan kaltainen kaikenkattava tietoisuus on ainoa mahdollinen tekijä, joka pystyisi tällaisen tapahtuman luomaan ja koordinoimaan. Jo aikaisemmin mainitussa luomiskertomuksessa kerrotaan todellisuutemme fyysisistä ominaisuuksista sekä niiden alkuperästä hyvinkin kirjaimellisesti (Kolmas ulottuvuus), sekä syntiinlankeemuksen tarinassa valinnan ja vapaan tahdon lopputuloksesta ja siitä, kuinka informaatio vaikuttaa ihmiseen (neljäs ulottuvuus). Korkeampi kaikenkattava tietoisuus, maailman luoja ja koordinaattori, Jumala, on tämä viides ulottuvuus.

Luomiskertomuksessa kuvataan myös Jumalan luoneen ihmisen omaksi kuvakseen (Raamattu, 1938, 1. Moos., 1:26). Tämän voisi kuvitella tarkoittavan Jumalan tahtoneen ihmisen olevan kuten hän. Luova ja rakentava osa todellisuutta, kuten ihmisellä on mahdollisuus olla. Yksilötasolla minä on minuus, oma itse, mutta myös osa luodun kokonaisuuden tietoisuutta. Yksilötasolla ihminen on siis yhtäaikaisesti tietoinen minä ja kaiken yhdistävä tietoisuus, eli viides ulottuvuus.

Kuvio 11. Tietoisuuden ja kolmannen ulottuvuuden välinen vuorovaikutus.

Viides ulottuvuus vuorovaikuttaa vahvasti kolmannen ulottuvuuden kanssa. Hyvänä esimerkkinä pidän tietynlaista tuntemusta, intuitiota erilaisissa tilanteissa, tai ristiriitoja henkilökohtaisen ajattelun lomassa. Kun yksilö neuvottelee oman itsensä kanssa valinnoista ja päätöksistä tapahtumien ja asioiden suhteen, uskon, että minätietoisuuden vuorovaikutus tapahtuu mielen ja ajatuksen sekä tietoisuuden välillä. Minä ja tietoisuus voi vaikuttaa päätökseen ja ratkaisuun kolmannen ulottuvuuden tilassa, mutta ei suoraan neljännessä ulottuvuudessa. Tätä uskon tarkoittavan vapaalla tahdolla. Uskon, että jokainen yksilö on jo valmiiksi integroitunut kollektiiviseen kaikenkattavaan tietoisuuteen ja yhteyteen Jumalan kanssa, mutta tämä tietoisuus ei tee päätöksiä tai ota vastuuta valinnoista tapahtumien tai asioiden suhteen. Jos tietoisuus, tässä

tapauksessa Jumala, tekisi päätökset tai valitsisi yksilön puolesta, ei tällöin olisi vapaata tahtoakaan.

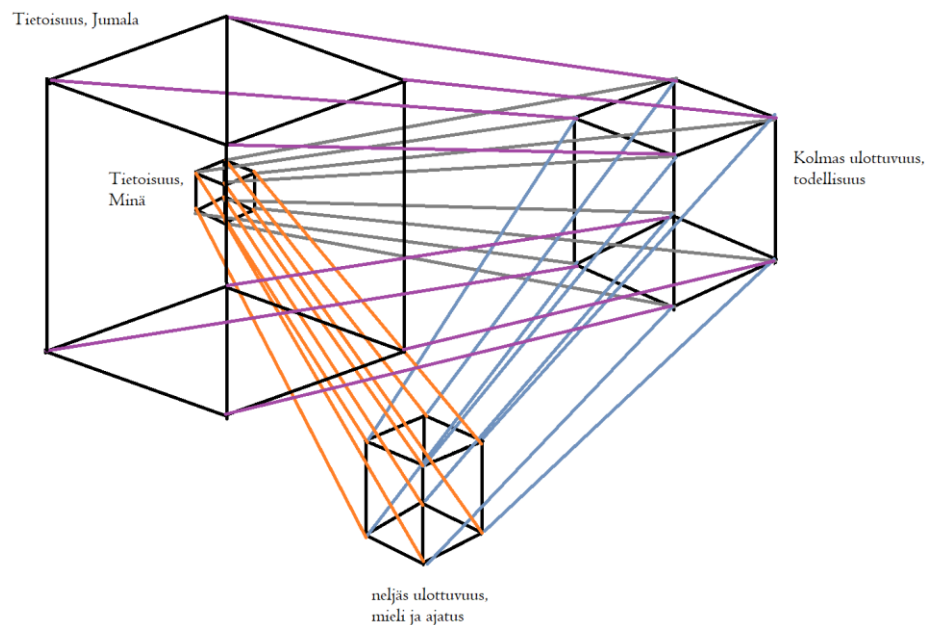
Mikäli elämässä jokaisella yksilöllä on jo valmiiksi rakennettu ja luotu suunnitelma elämää varten, onko olemassa vapaata tahtoa? Tarkastelen itse asiaa ulottuvuuksien kautta.

Viides ulottuvuus lähettää informaatiota kolmanteen ulottuvuuteen, mutta on myös yhtä viidennen ulottuvuuden minän kanssa. Nämä ovat siis sama asia. Tosin minän tietoisuus on ajatuksen tasolla yhtä näkymättömissä kuin kokonaisvaltainen tietoisuus todellisuudessa.

Esimerkiksi lapsen vanhempi on lapseen nähden korkeampi tietoisuus. Vanhempi voi asettaa lapselleen rajat ja raamit sekä henkilökohtaisen ajatuksensa perusteella tietää, mikä olisi lapselle parasta. Tästä huolimatta lapsella on vapaa tahto olla seuraamatta tätä tietoa ja tietoisuutta.

Tietoisuus kuitenkin pitää sisällään informaation siitä, mikä on kenenkin merkitys, matka ja tarkoitus elämässään, sekä tarjoilee näitä välillä oudoiltakin tuntuvien ”merkkien” avulla. Nämä merkit ovat itselleni ilmentyneet kuvina mielesäni ja ajatuksessani viidennen ulottuvuuden tietoisuuden kautta. Raamatussa sanotaan näin: ”Tarkoitan niitä, jonka mielen tämän maailman jumala on sokaissut, niin etteivät he epäuskossaan eivät näe kristuksen evankeliumin kirkkaudesta säteilevää valoa, kristuksen, joka on jumalan kuva,” (Raamattu, 1938, 2. Kor, 4:4.)

Ymmärrän tekstin puhuvan Saatanasta ja hänen ruhtinaan asemastaan todellisuudessamme, niin kuin itse näen, kolmannen ulottuvuuden todellisuudessa. Tekstissä puhutaan mielestä, joka on sokaistu, eli neljännen ulottuvuuden mielestä ja ajatuksesta, jota on manipuloitu. Voitaisiin siis ajatella, että Saatana on kolmannen ulottuvuuden ruhtinas, joka manipuloi neljännen ulottuvuuden mieltä ja ajatusta Informaation keinoin. Kuten Raamatussakin mainitut manipulointikeinot, näkyvät selkeästi ajassamme. Pelon lietsominen, ristiriitaisuus sekä valheet.

Kuvio 12. Ulottuvuuksien vuorovaikutuksen kokonaisuus.

Raamatussa puhutaan myös noituuden ja taikuuden olevan pahasta, johon myös aikaisemmin mainittu alkeellinen yritys neljännen ulottuvuuden todistamisesta kuuluu (Raamattu, 1938, 5. Moos., 18:10-12).

Teoria "kuutio" on kehittelemäni teoria ulottuvuuksista, jonka ensimmäiset pohdinnat on vuosilta 2017. Teoria pitää sisällään kolmannen, neljännen (mieli ja ajatus) ja viidennen (Minä tietoisuus, tietoisuus) ulottuvuuden pohdinnat.

3 MINÄ JA MIELEN KUVITELMAT

Ensimmäisen ja toisen luvun tarkoituksena oli hieman avata näkemyksiäni siitä, kuinka itsetutkiskelu on vaikuttanut ajatteluuni sekä kuinka koen ja näen elämän sekä todellisuuden. Mielestäni henkilökohtaiset tavat ajatella vaikuttavat hyvin paljon myös luomiseen ja luovuuteen ajatuksen tasolla, ja minulle henkilökohtaisesti asioiden perusteellinen ja perkaaminen on auttanut minua kehittymään niin ihmisenä, kuin myös maalarina.

Ajattelen, että johdonmukainen tosiasioihin perustuva ajattelu on eri asia, kuin mielikuvitus. Pidän niitä kuitenkin yhtä tärkeänä ja ei poissulkevana tekijänä toisiinsa nähden. Luovuuden suhteen molemmat ovat yhtä tärkeitä, mutta ne olisi hyvä pyrkiä selkeästi erottelamaan toisistaan. Jos mielikuvitus sekoittuu tosiasioihin, ei todellisuus ja ajatus ole enää johdonmukainen. Samoin kun liiallinen johdonmukaisuus ja jäykkyys ajattelussa syrjäyttää mielikuvituksen ja luovuuden. Tasapaino näiden kahden kesken, mutta myös hallittu ajatuksellinen kaaos on omiaan ruokkimaan luovuutta.

Elämäni todelliset mysteerit ovat alkaneet aika lailla samoihin aikoihin niin itsetutkiskelun kuin myös maalaamisenkin osalta. Aloitin kirjoittamaan ajatuksiani elämästä ja sen todellisesta luonteesta ylös vuoden 2017 aikana, jolloin tein myös ensimmäiset maalatut teokseni, lapsuuden muutamia maalailuja luokkaan ottamatta. Sekä kirjoituksieni että myös maalauksieni välille syntyi mystinen yhteys, jonka merkitystä en ymmärtänyt vielä noina päivinä, enkä niiden yhteyttä osannut tarkastellakaan samoin tavoin kuin mitä tämän päivän ymmärrys minulle mahdollistaa. Uskoni henkilökohtaisiin näkökulmiini on sen sijaan vain vahvistunut uusien ajatusten asetuttua mieleni rakenteisiin, ja mitä pidemmälle ajatustani ja maalauksiani olen vienyt, teoriani elämästä ja todellisuudesta on käynyt vielä enemmän sopivaksi niin ajatteluuni, kuin myös todellisuuteen, jossa elän.

3.1 Siellä, tässä ja nyt; aika ja avaruus

Vaikkakaan en usko ajan liittyvän neljännen ulottuvuuden teemaan, uskon ajan suhteellisuuteen tapahtumien ja asioiden osalta. Tarkastellessa elämän kulkua ja sen ilmenemistä eri muodoissaan eri elämän ajanjaksoissa, on varsinkin jälkeinpäin ollut yllättävänkin helppoa havaita tapahtumien ja asioiden yhteys toisiinsa osana merkityksellistä jatkumoa. Jälkeinpäin tapahtumia ja asioita analysoitaessa voi huomata valintojen ja niistä seuranneiden lopputulosten linkittyvän oppimisen prosessin kautta lähes saumattomasti toisiinsa.

Jos jokin tekijä, eli tässä tapauksessa jokin tapahtuma tai asia olisi jäänyt toteutumatta, voisi tämänhetkinenkin todellisuus tai hetki näyttäytyä hyvin toisenlaiselta.

Erilaiset visuaaliset kuviot ovatkin olleet suuressa roolissa varsinkin viimevuosien prosessissa itsensä rakentamisessa ja luovuudessa. Samoihin aikoihin aloittaessani itsetutkiskelun, alkoi mieleni visualisoimaan erilaisia kuvioita ja kaavoja ajatukseni tueksi. Mielenkiintoisimmaksi koko prosessista tekee sen, että maalaamalla pystyin tuottamaan täysin samat asiat visuaalisesti, kuin mitä tänä päivänä pystyn teoriassa selvittämään. Aikaa näiden tapahtumien välillä on seitsemän vuotta. Voitaisiin siis ajatella minun olleen jo vuonna 2017, vuodessa 2024. Tai toisinpäin. Tai sitten ei ole olemassa aikaan liitännäistä mittaria, vaan kehämäinen kokonaisuus, jossa toistan todellisuutta useassa eri kerroksessa tai ulottuvuudessa samanaikaisesti, kolmannessa ja viidennessä ulottuvuudessa. Tämä tukee itselleni ajatustani suuremman tietoisuuden ulottuvuudesta, jonka osana myös itse olen.

3.2 Viestit menneisyydestä; Ympyrä ja kuutio

Ensimmäiset maalaukset, jotka vuonna 2017 tein, olivat kolme ympyrää öljyväreillä toteutettuna. Oli kesäinen päivä Haminassa ystäväni Henri Lindroosin vanhempien kotipaikalla, ja olimme maalaamassa pienen joen varressa (ks. Kuva 1). Samankaltaista kuviota mietin muistiinpanoissani, jotka ovat vuosilta 2018–2020 (ks. Kuva 2). Ensimmäisen ympyrän merkitys on myös mielenkiintoinen, sillä siitä tuli pohja ympyränmuotoiselle ideologialle, mutta myöhemmin täydentäessä ajatusta aiheesta syntyi myös maalauksessa esiintyvä spiraali toisenlaisessa merkityksessä (ks. Kuva 3, Kuva 4). Kolmen ympyrän ja spiraalin ajatuksena oli kuvata itsetutkiskelun johdattamaa elämää kohti pienuutta, eli yksinkertaisempaa ja käytännöllisempää elämää, mutta myös minän supistumista kohti itseään itsetutkiskelun tuloksena. Spiraali kuvattuna sivusuunnasta kuvaa elämää aaltoliikkeenä kahden vastavoiman välissä kohti minä tietoisuutta. Näitä voimia kuvaan kirjassani *Elämä on ympyrän muotoinen kuu- den vaiheen itsetutkiskelu*, älykkyudeksi ja alkukantaisuudeksi. Tämä ajatus

syntyi itsetutkiskelun kautta syntyneestä ymmärryksestä, että ihminen on kuten eläin, joka eroaa ainoastaan eläimestä omatessaan tietoisuuden sekä kyvyn tehdä valintoja vapaasta tahdostaan.

Seuraava teos on hahmo, joka pitää käsissään kuutiota (ks. Kuva 5). Toisessa teoksessa kaksi hahmoa vuorovaikuttaa kuution kautta (ks. Kuva 6). Jälkimmäisessä teoksessa hahmo ojentaa ympyrän sisällä olevan kuution toiselle hahmolle. Teoksessa ympyrä sekä kuutio on keskellä ja hahmot vuorovaikuttavat keskenään ympyrän ja kuution asetelman kautta. Toisaalta voisi jopa tulkita, että vasemman yläkulman hahmo ojentaisi tämän rakennelman toiselle hahmolle. Vasemman yläkulman hahmo edustaa korkeampaa tietoisuutta, ja toinen hahmo on nöyrä kumartava yksilö, minä. Tämä teos oli myös ensimmäinen, jossa ympyrä ja kuutio kokonaisuus on esiintynyt.

Ensimmäistä kertoo kerron kuution kuvaavan mieltä videolla vuodelta 2017. Videolla kerron kuution kuvaavan niin mieltä, kun myös mieleen liittyviä asioita. Mielen kuutio siis koostuu pienistä kuutioista, jotka ovat asioita. Videon linkki lähdeviitteissä (Matias, 2017.)

Hieman räikeämpiä kokeiluja kuutioineen jatkui jonkun tovin. Kaksi nimetöntä teosta jatkavat samalla kuutio teemalla. Ensimmäisessä teoksessa (ks. Kuva 7) kaksi hahmoa kasaa kuutioista yhtä isoa kuutiota. Toisessa teoksista (ks. Kuva 8) näkyy kuutio jälleen ympyrän sisällä, pienemmän kuution ja pienempien ympyröiden seassa.

Samaisen vuoden aikana syntyi myös teoksia kuutioista erilaisissa ympäristöissä, sekä kuutioista rakentuneita kokonaisuuksia. Kuten aikaisemmin mainittu, kuutiot kuvastavat mieltä ja ajatusta, tietoisuutta. Samaan teemaan kuuluvat mahdollottomat kuviot myös viehättivät (ks. Kuva 9, Kuva 10). Teoksessa *Minun mieleni*, 2019, (ks. Kuva 11) kuutiomaiset rakenteet yhdistyvät mahdollottomaksi muodoksi kutsuttuun kuvioon. Teoksessa *Jumala*, 2019, (ks. Kuva 12) kuutiorakennelmat leijuvat ikään kuin valkoisessa tyhjiössä.

Teoksessa *Ymmärryksen kukka, 2020*, (ks. Kuva 13) Kuutio on asettunut mahdollomien muotojen mukaisen daavidintähden kaltaisen kuvion keskelle, varreksi ajatellun kuvion päätepisteeksi. *System, 2020*, (ks. kuva 14) kuvastaa hahmoa tutkimassa kuutiota, viettämässä aikaa kuution sisällä, sekä istumassa ja seisomassa kuution päällä. Samaisella hahmolla on lisäksi kuutio mukanaan.

Minulle hahmot keskustelu tuo mieleen erään vuonna 2018 kirjoittamani tarinan, jonka nimi on Valkoinen huone. Tarinassa kuvaan kahden kasvottoman hahmon keskustelua toistensa kanssa, ja keskustelun päätteeksi hahmot muodostuvat ajatuksen kautta yhdeksi. Hahmot ovat siis yksi ja ainoa minä, samassa kuutionmuotoisessa tilassa. (Matias, 2018.)

Myös runokirjassani runossa nimeltä *Tilanne*, kuvaan kuutiota eräässä jakeessa: ”Valkoinen huone, asun kuutiossa, kuutio mielen kaltainen, persoona mielivaltainen, peilikuvalta sain avaimen.” (Matias, 2020, s.6).

Sleepy, 2020, (ks. Kuva 15) on teos, jossa rikkinäinen robotti on hajonnut surrealistisessa maailmassa sijaitsevaan nurkkaan. Toisessa teoksista, *nimetön, 2020*, (ks. Kuva 16) näyttäytyy hahmo jonkinlaisessa tilassa kuution kanssa. Kuutio leijuu, ja hahmo on rakentunut kolmiulotteisista rakenteista.

Valkoinen huone- installaatio, 2023, (ks. kuva 17) on teos, jossa olen tulostanut kolmen kahden ensimmäisen kirjani, *Elämä on ympyrän muotoinen, kuuden vaiheen itsetutkiskelu* ja saman sarjan työkirjan sivut, sekä *Elämä on ympyrän muotoinen*- blogin tekstit paperille, ja liimannut ne seiniksi ja lattiaiksi niin, että tila muistuttaa kuutiota. Tilassa on pöytä ja tuoli, jossa mahdollista istua, ja pöydällä on musta muistiinpanovihko, jota lukea ja joka sisältää muistiinpanoja noin vuosien 2018–2020 väliltä. Installaatio on viimeisin aihetta käsittelevä teokseni. ”Tää, on mun mielen viimeinen linnake, ja mä, istun ruosteisella valtaistuimella, mun imperiumissa, jonka oon ajatuksella kasannu. kuution sisällä, pääni sisällä, huoneiston sisällä. Se on ku vankila.” (Matias, 2021.)

Teokset tukevat teoriaa viidennen ulottuvuuden vuorovaikutusta kolmannen kanssa, josta informaatio siirtyy neljänteen. Olen piirtänyt ja maalannut viidennen ulottuvuuden tietoisuudesta saamani informatiivisen vision ensin kolmannessa ulottuvuudessa fyysiseksi informaatioksi, josta se on siirtynyt neljänteen ulottuvuuteen, mieleen ja ajatukseen. Tämän jälkeen mielen ja ajatuksen informaatio on siirtynyt takaisin kolmanteen teoreettisen tekstin muodossa. Toki voisin ajatella asioiden olevan myös sattumaa, mikäli uskoisin sattumiin. Näiden pohdintojeni jälkeen se tosin on muodostunut mahdottomaksi.

Erilaisten tapahtumien ja asioiden visualisointi mielessä tuskin on mikään erikoisuus, ja uskonkin jokaisen tekevän sitä elämässään tavalla tai toisella. Erilaiset haaveet, toiveet ja unelmat usein muodostuvatkin mielessä jonkintasoisiksi utuisiksi kuviksi. Voin toki varmaksi puhua vain omasta puolestani. Myös Raamatun kertomuksissa, kuten Johanneksen ilmestys, kerrotaan henkilöille ilmaantuneen erilaisia ilmestyksiä unien ja näkyjen muodossa, jotka ovat olleet viestejä Jumalalta. (Raamattu, 1938, Ilm., 1:1).

4 LUOVUUS JA MIELIKUVITUS

Luovassa ongelmanratkaisussa on kaksi olennaista tekijää, monipuolisuus sekä ideoiden runsaus. Luovan yksilön on mahdollista luoda ja käsitellä erilaisia ideoita etsiessään parannuksia tai kohdatessaan ongelmia. Yksilö pystyy ottamaan huomioon erilaisia mielen rakentamia polkuja sekä käsittelemään useampia vaihtoehtoja kuin vähemmän luovat ihmiset. Tämänkaltaisen yksilö kykenee myös käyttämään mielikuvitustaan lukuisiin mahdollisuuksiin valiten näistä tärkeimmät ideat kehittämällä niitä eteenpäin (Raudsepp, 1981, s.116.) Luovuus on luomista, ja jokaisella yksilöllä on mahdollisuus luoda jotakin. Se mikä toimii luovuuden lähteenä tai mistä luovuuden ideat ja ajatukset kumpuavat, onkin mielenkiitoinen aihe tarkastella.

Kuten aikaisemmin mainittu, ihminen vastaanottaa informaatiota, mutta myös tuottaa sitä mielessä ja ajatuksessaan. Vastaanotettu informaatio ei kuitenkaan palaa välttämättä takaisin samankaltaisena, vaan se muuttuu muotoaan ajattelun avulla tai ajattelun kautta. Yksilön on siis mahdollista leikitellä informaation kanssa mielessä ja ajatuksessa, muovailta sitä mieleisekseen neljännessä ulottuvuudessa sekä tuottaa sitä erilaisin menetelmin kolmannessa ulottuvuudessa. Tällaista ilmiötä kutsutaan myös mielikuvitukseksi.

Voisi siis ajatella, että mielikuvitus on työkalu informaation muovaamiseen ja rakentamiseen mielessä, kun taas luovuus on sen muuttamista informaatiosta konkreettiseksi. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii taide, minkä muodossa yksilöllä on mahdollisuus ilmentää visioitaan mielen ja ajatuksen tasolta konkreettiseksi esimerkiksi maalauksen tai veistoksen muodossa. Luovuus on siis käytännön toimenpide, kun taas mielikuvitus mielessä ja ajatuksessa toimiva työkalu. Uskonkin mielikuvituksen ja luovan toiminnan olevan ainoita tekijöitä, joissa kaikki ulottuvuudet vuorovaikuttavat keskenään jollakin tasolla samanaikaisesti. Ilman kolmannen ulottuvuuden informaatiota tuskin olisi paljoakaan aineistoa mielikuvitukselle, kun taas ilman neljännen ulottuvuuden mieltä ja ajatusta ei olisi mahdollisuutta informaatiota käsitellä. Ilman viidennen ulottuvuuden tuomaa minä-tietoisuus vuorovaikutusta kyseenalaistaisiko neljännen ulottuvuuden mielen ja ajatuksen käsitystä informaatiosta laisinkaan, tai olisiko sitä tarvetta muuttaa muunlaiseksi.

Yksilön luoviin tuotoksiin vaikuttaa kuitenkin todella paljon mielen ja ajatuksen näkemykset sekä kokemukset erilaisista tapahtumista tai asioista. Esimerkiksi yhtä lailla talon rakentaminen on luovaa, kuin vaikka maalaaminen. Jos talo on opetettu ja opittu rakentamaan jollain tavoin, hyvin todennäköisesti rakennetun talon lopputulos on myös opitun kaltainen. Usein kuitenkin huomaa yksilötasolla ihmisten joko omaavan tai ikään kuin löytävän uudenlaisia tapoja tehdä vaikka aikaisemmin mainittu talo. Tällöin yksilö käy mielessään ja ajatuksessaan mielikuvituksen avulla keskustelua siitä, voisiko kyseisen asian tehdä toisin. Samankaltaisesta lopputuloksesta huolimatta prosessi on voinut olla hyvin erilainen, jolloin yksilö on käyttänyt yksilöllistä luovuutta tekemisessään.

4.1 Luovuuden ydin; mistä luovuus tulee?

Uskon luovuuden liittyvän hyvin paljon oppimisen prosessiin ja kehittymiseen yksilönä, mutta myös tarpeeseen löytää keinoja asioiden ja todellisuuden ilmentämiseen. Pienen lapsen isänä on ollut mielenkiintoista seurata, kuinka pieni lapsi osaa itsenäisesti etsiä luovia ratkaisuja oppiakseen kävelemään tai päästäkseen erilaisten esteiden ylitse. Onkin viehättävää ajatella, että mikä on tämä moottori, joka ajaa lasta oppimisen prosessiin ja kehittymiseen ikätasoonsa nähden. Yksivuotiaalla kun ei ole vielä kummoinen kapasiteetti johdonmukaista tai tarkoituksellista oppimista kohtaan.

Uskon tällöin ajattelemanı uteliaisuuden liittyvän asetelmaan, jossa ihmisten elämää ohjaa kaksi vastavoimaa, alkukantaisuus ja älykkyys (ks. Kuva 3). Toisin kuin eläimet, jotka ohjautuvat alkukantaisen jopa käsikirjoitetun ohjelmoinnin mukaisesti kyvyttömänä tekemään tietoisia valintoja, on ihmisellä mahdollisuus tehdä valintoja sekä oppia valinnoistaan. Tänä päivänä kuitenkin ajattelen, että kyseinen älykkyys liittyy viidennen ulottuvuuden tietoisuuteen. Tietoisuus pitää sisällään myös eläimiin ohjelmoidun alkukantaisuuden. Tämän uteliaisuuden sijaan uskonkin viidennen ulottuvuuden tietoisuuden olevan se ihmisen sisäänrakennettu johdattelija, joka ohjaa lasta oppimaan ja luomaan, kuten aikuisenkin. Tällöin myös luovuus ja sen ydin löytyy samasta paikasta, ihmisen sisältä itsestään. Luovuus on vain toimenpide todentaa mielikuvituksen avulla muovattua ajatusta informaatiosta, joka rakentuu minä tietoisuuden ja korkeamman tietoisuuden pohjalle. Luovuus on siis vain yksi tekijä ja työkalu oppimisen prosessissa sekä ymmärtämisessä, mutta myös neljännen ulottuvuuden mielen ja ajatuksen ilmentämisestä kolmannen ulottuvuuden todellisuudessa.

5 PERSPEKTIIVI; ULKONA JA SISÄLLÄ

Perspektiivi voi tarkoittaa fyysistä perspektiiviä, kuvakulmaa, tai ajatuksellista näkökulmaa. Näkemisen avulla havaittava perspektiivi perustuu matemaattisiin sääntöihin. Ihmisen näkemä perspektiivi on yhden pisteen perspektiivi, missä näkijä todentaa kolmea ulottuvuutta. Korkeutta ja leveyttä, sekä syvyysvaikutelmaa.

Ajatuksellista perspektiiviä voisi ajatella samaan tapaan. Jokin tapahtuma tai asia voisi olla kaksiulotteinen pinta, ja näkemys tästä pinnasta erkaantuva tekijä.

5.1 Eukleideen geometria ja perspektiivin teoria

Käytännön tarpeisiin syntynyt geometria on alkujaan palvellut menneisyydessä peltojen uudelleenpaikannuksessa ja rakennustekniikassa tarvittavassa suorassa kulmassa aina tähtitaivaan havaintojen taltiointiin saakka. Vasta kreikkalaisten toimesta geometriasta on muodostunut järjestelmällistä tiedettä. Eukleideen (n.300 eaa.) teos *Alkeet* säilyi 1800-luvulle asti lähes muuttumattomana, jonka jälkeen matematiikka on lähtenyt vasta kunnolla kehittymään. (Rosenberg, 1996, s.4.) Raamatun jälkeen historiallisesti kenties vaikutusvaltaisimmaksi teokseksi ajateltu *Alkeet* on aikanaan herättänyt ihailua geometriansa eleganssin sekä kauneutensa vuoksi länsimaisen kulttuurin ajattelijoissa. Euroopassa geometriaa käytettiin esimerkiksi katedraalien rakentamisen yhteydessä. Kakun mukaan Eukleideen oppia pidettiin jopa liian menestyksikkäänä, jonka vuoksi kaarevaa avaruutta tai toisia ulottuvuuksia esittäneitä pidettiin joko tärähtäneinä tai pakanoina. (Kaku, 1994, s.55)

Georg Bernhard Riemann (1826-1866) synnytti uuden teoriansa geometriasta vuonna 1854, joka vaikutti suuresti taiteen ja tieteen tulevaisuuteen. Samaan aikaan on murentunut myös Eukleideen kahdessa tai kolmessa ulottuvuudessa esitetty geometria. Riemannin mukaan maailmassa ei ollut tasaisia ja ihanteellisia geometrisia muotoja, kuten täydellisiä kolmioita, ympyröitä ja

neliöitä, vaan luonnon ilmiöt kuten pyörteet, aallot vuoristot olivat kaarevia esineitä, jotka taipuivat monipuolisesti. (Kaku, 1994, s.52,55.)

Perspektiivikuvauksella tarkoitetaan geometrian mukaisesti rakennettua keisiperspektiiviä. Kolmiulotteisessa tilassa olevat esineet esitetään siis kaksiulotteisella pinnalla niin, että ne vastaavat katsojan näköhavaintoa. Perspektiivin teoria pitääkin sisällään menetelmiä, joiden avulla kolmiulotteisten kohteiden ja tilasuhteiden kuvaaminen onnistuu tasolla näiden silti säilyttäessä luonnonmukaisen kolmiulotteisuuden vaikutelman. Esine siis pienenee loitonuessaan katsojasta. Oikeaoppisen perspektiivisen kuvauksen pohjana toimii Eukleideen tilan havaitsemisen teoria. (Aurasmaa ym. 2015, s.15, 19.)

5.2 Mielen perspektiivi; henkilökohtaiset näkökulmat

Arkikielessä sanaa perspektiivi käytetään myös kuvaamaan erilaista näkökulmaa erilaisten tapahtumien tai asioiden suhteen. Voidaan sanoa: ”Voisitko asettaa asiat uuteen perspektiiviin.” Tällöin on kysymys asioiden tarkastelusta uudelta näkökulmasta. Kuten myös taidemaalauksessa on mahdollisuus hyödyntää erilaisia perspektiivejä, tai jopa rikkoa niitä, niin ajatuksellisia kuin matemaattisiakin, teoksen tuottamiseen.

Itseäni viehättää erityisesti ajatus ulottuvuuksien ja näkökulmien rikkomisesta ja rakentamisesta uudelleen, yhtenäiseksi yksiköksi. On vapauttavaa vastapainoa leikitellä mielikuvituksen avulla, mutta myös tarpeellista visualisoida ja pohtia asioita erilaisista näkökulmista. Mielikuvitus on työkalu, jota ei pidättele yleinen perspektiivikäsitys tai matemaattiset säännöt, vaan jota määrittelee ajattelun ottama vapaus tulkita olemassa olevaa ja nähtävää, mutta myös todellisia piilossa pysyviä rakenteita ja asioita. Mikä on siis tämä tarve tuoda esille omaa sisäistä mielen näkökulmaa säännönmukaisen ja hyvin rakenteellisen todellisuuden rinnalle, tai jopa tilalle?

Vuosia sitten työskennellessäni ja ohjatessani ryhmiä päihdepuolen sosiaalialalla, monien ryhmissä ja yksilökäynneillä käyneiden ihmisten kertomuksissa

toistui sama kokemus ja näkemys suhtautumisessa ongelmiin. Oli helpompaa rakentaa mielen ja ajatuksen avulla todellisuus mieleisekseen omien sääntöjen mukaisesti, kuin hyväksyä todellisuus ja ottaa se sellaisena vastaan kuin se on. Tämä on toki luonut vapauden elää elämää omanlaisessaan ja määrittelemässään todellisuudessa, mutta se loi myös näille yksilöille henkistä parhainvointia todellisuuden ja oman ajatuksen välisten ristiriitojen vuoksi.

Olen kokenut itse myös samankaltaista vapautta maalatessani visioita ja varsinkin tutkiessani kubismia maalauksieni kautta. Kun sääntöjä on mahdollisuus kysenalaistaa ja rikkoa, muuttuu mielikuvitus uteliaaksi ja todellisuus mielenkiintoiseksi, jopa lapsenomaiseksi.

6 KUBISMIN TUTKIMUKSET; ULOTTUVUUDET PUHUTTAVAT

”Kubisti, vai mielen nudisti. Useat ulottuvuudet, ääneen puhuttavat. Annan kolmioiden, asettua taloksi.” (Matias, 2020, s.101.)

Kirjoitin vuonna 2022 blogiini nettisivuilleni ajatuksiani kubismista ja pintarapaisuna hieman neljännen ulottuvuuden pohdintojani. Jo näissä teksteissä leikkittelin ajatuksella, että neljäs ulottuvuus olisi mielen ja ajatuksen ulottuvuus. Blogin tekstit ulottuvuudet puhuttavat I ja ulottuvuudet puhuttavat II ovatkin toimineet rinnalla kubismin tutkimuksissani. Osa ajatuksistani on lainattu näistä teksteistä. (Miettinen, 2022.)

Mielenkiintoni kubismiin syntyi tutustuessani vanhojen mestareiden, kuten Pablo Picasson (1881-1973) ja Georges Braquen (1882-1963) varhaisiin kubistisiin teoksiin. Olin toki jo aikaisemmin törmännyt Picasson teoksiin erilaisissa tilanteissa, mutta ne alkoivat näyttäytymään eri tavoin itsetutkiskeluvuosien alkuvaiheilla, jolloin mielenkiinto keskittyi rikottuun ja uudelleenrakennettuun näkemykseen maalattavasta kohteesta. Tämä sysäsi minut tutkimaan kubismin teoriaa, mikä taas johti tiensä aina ajattelun pohtimiseen, mutta myös

neljännen ulottuvuuden tutkimiseen asti. Picasson tiedetään tutkineen suhteellisuusteoriaa, mutta hänen tiedetään myös sanoneen maalaavansa muotoja niin kuin ”hän ne ajattelee, ei niin kuin hän ne näkee” (Bergström, 2015, s.332). Mielestäni hän kuvasti täydellisesti mielen ja ajatuksen neljättä ulottuvuutta kubistisissa töissään.

Minua viehätti myös vahvasti teosten geometria, missä aluksi hyvin epäjohdonmukaiselta ja sekavalta vaikuttava kuva muodostuikin kubismin teorian tutkimisen myötä hyvin johdonmukaiseksi ja selkeäksi. Teokset olivat kuin arvoitus, jotka mielen ja ajatuksen avulla pystyi muuttamaan selkeiksi kokonaisuuksiksi. Muistan maalauksen lehtorimme Petri Rummukaisen sanoneen kubistien tavoitteen olleen myös luoda elävää kuvaa kaksiulotteiselle pinnalle, ja mielestäni tässä on osittain onnistuttukin. Kuva alkaa teorian ja teoksen tutkimisen avulla elämään yksilön mielessä ja ajatuksessa. Kubismissa teokset olivat myös loogisia ja todella nerokkaita sommitteluineen ja asetelmineen, missä kohteen pystyi näkemään mielen ja ajatuksen avulla monesta eri perspektiivistä samanaikaisesti.

Uppouduin tutkimuksissani ehkä liiaksikin termiin kubismi. Maalausopintojeni lehtori Rummukainen sanoi myös: ”Älä rakastu siihen kubismiin”. Näin minulle kävi, tai koen sen itse enemmänkin pakkomielteeksi kuin rakkaudeksi. On helppo tutkia maisemamaalauksen teoriaa tai esimerkiksi ymmärtää abstraktin taiteen vaikuttavia syitä ja tekijöitä, mutta kubismi tarjosi minulle loputtoman suon, johon upottaa ajatukseni ja energiani. Kubismin tutkiminen toi ajatukselleni kaivattuja haasteita ja ongelmia ratkottavaksi. Tyyliuunnan pohjimmaista teoriaa aikani tutkittuani sekä lukien, pohtien että maalaten, olen saanut rakennettua aiheesta itselleni minua tyydyttävän ymmärryksen.

6.1 Kubismin historiaa

Kubismin alkusysäyksen yksi merkittävimmistä teoksista lienee Picasson *Avignonin naiset* vuodelta 1907. Maalari itse haki innoitusta Paul Cézannen (1839-1906) teoksista ja iberiläisestä kuvanveistosta, mutta teoksen elementteihin

vaikutti vahvasti myös afrikkalainen kuvanveisto. Tällöin Picasso loi uuden tavan kuvata ihmistä ja anatomiaa vinoneliöiden ja kolmioiden muodossa. Teos muodostuikin merkittäväksi ja käännteentekeväksi luodessaan tietä vapaammalle ajatukselle käsitellä tilaa ja muotoa, mutta irrottautua muutoinkin länsimaisesta säännönmukaisuudesta. Teoksen ajateltiin olevan suuri älyllinen läpimurto. Teosta ei kuitenkaan pidetty pelkästään läpimurrollisena, mutta myös tahallisen rumana (Honour & Fleming, 1999. s.775,778.)

Maalattuaan *Avignonin naiset*, samoihin aikoihin Picasso tapasi Braquen, jonka jälkeen he työskentelivät yhdessä useita vuosia kehittäen samalla kubismin. Työskentely ja teosten samankaltaisuus oli mennyt jopa niin intensiiviseksi, etteivät he osanneet sanoa kaikista töistäänkään mikä on kenenkin maalaama. Vuosien 1906–1909 välisen ajan Fasettikubismiksi kutsutut teokset pitivät sisällään abstraktia lähestymistä ja Cézanneltakin tuttuja piirteitä, kuten kaltevia pintoja osittain päällekkäisiä tasoja. Tätä seurasi analyttisen kubismin vaihe vuosien 1910–1912 välillä, missä teokset pirstaloituivat osiin hyvin abstraktiinkin muotoon. Teos analysoitiin ja rakennettiin takaisin ajatusta vastaavaksi kuvaksi. Synteettinen kubismi syntyi vuosien 1912–1914 aikana, jolloin abstrakti tapa tehdä palasi esittävään. Litteät ja värilliset muodot saivat seurakseen merkkejä ja kuvitteellisia muotojen viivoja, jotka tarkensivat teosta. (Honour, 1999, s.786-793.)

Matemaatikko Riemannin uusi näkökulma geometriaan kiinnosti myös kubisteja 1900-luvun alussa. Riemannin epäeuklidinen geometria puhutteli kubisteja mitätöidessään lineaarisen perspektiivijärjestelmän, jonka johdosta tilaa pystyttiin ajattelemaan uudella tavalla. Syntyi neljän tai jopa useamman ulottuvuuden tila. Tämä tila symboloi myös taiteilijoiden vapautta. (Bergström, 2015, s.322.)

6.2 Kubismin tutkiminen maalauksien kautta

Kubismin tutkimukseni ovat liittyneet ajatustyöskentelyn lisäksi myös hyvin vahvasti maalaamiseen. Ensimmäiset kubistiset teokseni maalasin vuonna

2020 kevään aikana. Teokset *Omakuva, 2020*, (ks. Kuva 18), *Nimetön, 2020*, (ks. Kuva 19) ja *Nainen, 2020*, (ks. Kuva 20) on maalattu vielä asuessani Helsingin Roihuvuoressa. Kubismini oli tällöin kokeilevaa, johon sekoittui aikaisemmat tyylini maalata kolmiulotteisia muotoja, mutta myös aikaisempien hahmomaalausteni muotokieli.

Opintoni alkoivat Kankaanpään taidekoulussa elokuussa samaisena vuonna, minne muutin kesän aikana. Ensimmäinen vuosi menikin kurssien lomassa tehden omia töitä sen mitä koululta ennätti. Myöskään tällöin minulla ei ollut omaa työtilaa, joten maalasin yksiossani sen mitä pystyi. Maalaukset *Shakkilauta, 2020*, (ks. Kuva 21), *Kitara, laukku, tuoli, 2020* (ks. Kuva 22), ja *omakuva, 2020* (ks. Kuva 23) syntyivät kesän aikana ennen koulun alkua. Teoksissa okran ja harmaan sävyt kumpusivat analyttisen kubismin värimaailmasta.

Maailmaa myllyttänyt koronapandemia oli rajoittanut ihmisten näkemistä ja toimintoja sulkien koulun ja ravintolat Kankaanpäässä keväällä 2021, jolloin päätin lähteä tuttavalleni Helsinkiin. Tällöin maalasin teokset *nimetön, 2021*, (ks. Kuva 24) ja *Saksofonisti, 2021*, (ks. Kuva 25).

Kesän aikana maalasin vaihtelun vuoksi maisemia Helsingin maisemista, josta kasasin myös näyttelyn kesällä pieneen punavuorelaiseen kahvilaan. Maisemat olivat kubismin sijaan impressionistisia kuvauksia helsinkiläisistä maisemista. Loppuvuonna 2021 aloin käyttämään kollaasia kubistisissa teoksissani. Liimasin teoksiini lehtileikkeitä ja kartonkia tuomaan struktuuria, mutta myös viestiä aikakaudesta, jossa sillä hetkellä elin. Koronapandemia oli vahvimmillaan rajoituksineen ja tällöin työskentely oli sallittu yksin koulun tiloissa, muutoin kaikki oli aika lailla suljettuna. Ensimmäiset kollaasiteokset *Home, 2021*, (ks. Kuva 26), *nimetön, 2021* (ks. Kuva 27) ja *Guitar, 2021*, (ks. Kuva 28) edustivat henkilökohtaisesti uudenlaista lähestymistapaa työskennellä.

Vuoden 2022 puolella *Helsinki cathedral, 2022*, (ks. Kuva 29) ja *Studio view, 2022*, (ks. Kuva 30) maalaukset jatkoivat samaa teemaa, ja myös tapetti tuli yhdeksi materiaaliksi maalauksessa käytettävissä elementeissä. 2022 Kesällä

minulle tarjoutui myös mahdollisuus osallistua Art Nordic 2022- taidemessuille Kööpenhaminaan, missä kyseiset teokset olivat esillä viikonlopun ajan 24.-26.6.2022. Kesän aikana pyrin pääsemään vielä syvemmälle kubistisessa työskentelyssäni. Tänä aikana pohdin mielessäni juurikin neljännen ulottuvuuden teemaa, ja mielessäni pyöri käsite *hyperkubismista*. Aiheeseen palaan tarkemmin myöhemmin. Tavoitteenani oli löytää keino luoda perinteisen kubismin päälle yksi ulottuvuus lisää. *Whiskeybottle, glass and chessboard, 2022*, (ks. Kuva 31), *Whiskeybottle, glass, chessboard and guitar, 2022*, (ks. Kuva 32) ja *Whiskeybottle and glass, 2022* (ks. Kuva 33) olivat tutkielmiani työtiloiltani erilaisista asetelmista. Myöhemmin tein vielä suurempikokoisempia tutkimuksia, missä yritin pirstaloida havaintoa jättäen tilaan kuitenkin jotain konkreettista, kuten maljakon tai kahvipannun. *Tampere, 2022*, (ks. Kuva 34), *Morning table, 2022*, (ks. Kuva 35), *Bowl on the table, 2022*, (ks. Kuva 36). Kyseisissä teoksissa käytin myös kollaasielementtinä vanhoja lakanoita. Syksy 2022 meni valmistautuessa vaihto-opiskeluihini, jotka alkoivat keväällä 2023 Prahassa paikallisessa Taideakatemiassa, AVU:ssa (Akademie výtvarných umění). Esitellessäni työskentelyäni koulun studioni professorille Petr Dub:lle (s.1976) ja muille opiskelijoille, kysyi Dub minulta, ”*miksi maalaat sata vuotta vanhoja teoksia?*”. Myös oppilaat ihmettelivät, voisinko tehdä jotain muuta. Tämä sysäsi minut henkilökohtaiseen kriisiin, ja parin kuukauden ajan mietinkin, kuinka lähteä viemään todella työskentelyäni omaan suuntaani.

Ensimmäiset tutkielmat kevyemmästä viivasta ja pelkistetyistä värien käytöstä syntyivät vuokrahuoneessani Mikulánskálla kevään aikana. Teokset *Chair, table and empty frames, 2023*, (ks. Kuva 37), *Night table, lamp and bowl, 2023*, (ks. Kuva 38) sekä *Smoking man on chair, 2023*, (ks. Kuva 39) olivat ensimmäiset uutta tyyliä edustavat teokset. Nämä pelkistyivät vain musteen avulla tehtyihin hailakoihin taustaväreihin, hiilikynällä tehtyihin ääriivoihin sekä öljyllä toteutettuihin varjoihin. Myöhemmin syntyneet *Winebottle and glass at the table, 2023*, (ks. Kuva 40) *Flower at the table and chair, 2023*, (ks. Kuva 41) sekä *Bible on the table under lamp, 2023*, (ks. Kuva 42) saivat vahvemmat värit osakseen, mutta ilmeisesti kuvatut asetelmat toivat minulle vapauden liian analyttiseen ajatteluun, jonka myötä aloin pitkästä aikaa nauttimaan maalauksesta uudelleen. Näistä teoksista pidin yhteisnäyttelyn vuokraemäntäni

Katariina Lillqvistin kanssa, joka pidettiin 2.-16.6.2023. Teokset osallisuivat myös paikallisen taideakatemian lukukauden loppunäyttelyyn.

Palatessani takaisin suomeen kesäkuun aikana, aloin työskentelemään uusien ideoiden parissa. Pelkän hiiliviivan ja pelkistettyjen väritaustojen lisäksi kollaasi palasi mukaan teoksiin, ja erilaiset materiaalit, kuten kankaat, tapetit ja viimeistelyssä käytetyt pastelliliidut toivat teoksiin vielä enemmän eloa ja ulottuvuuskellisuutta. *Flowers at the table, 2023*, (ks. Kuva 43), *View from studio, 2023* (ks. Kuva 44) ja *Breakfast table, 2023* (ks. Kuva 45) jatkoi samaa pelkistettyä teemaa pienillä esteettisillä lisäyksillä. Tämän sarjan teokset olivat näytillä Galleria Porin Saskioilla 29.7-20.8.2023. Tämänkaltaisessa tyyliissä maalata ajattelin löytäneeni tavan kuvata neljännen ulottuvuuden mieltä ja ajatusta hentoina ääriviivoina asetelmien ja kohteiden muodossa, joidenka ympärille selkeä kolmiulotteinen rakenteellinen todellisuus muodostui.

Olin kuullut jo aikaisemmin tuttavaltani turpeesta valmistetusta akustiikkalevystä, jota olisi helppo työstää veistäen ja jolle olisi mahdollista myös maalata. Seuraavaan kokonaisuuteen tilasin materiaalit ja aloin maalaamaan sarjaa, jonka nimeksi tuli myöhemmin Hiljennetty hyväksyntä (*Silenced acceptance*). Teokset muodostuivat myös tarkoituksenmukaisesti kollaasi ja öljyväreiden lisäksi kolmiulotteisiksi, joka oli jälleen askeleen eteenpäin tutkimuksissani. Teokset myöskin irtaantuivat pois päin vielä lisää kubismin teemasta, mikä on ollut myöskin jälkeempään ajateltuna hyvin vapauttavaa. Olin kuitenkin muutama vuodelle hyvin intensiivisesti kiinni siinä ajatuksessa, että minun tulisi luoda jokin tajunnanräjäyttävä ja uusi kubistinen tyyli suunta. Sarjan teokset olivat näytillä Galleria Rongassa 11.-30.11.2023. Käsittelen sarjan teoksia enemmän seuraavassa luvussa.

6.3 Hyperkubismin teoria

Käsitteenä hyperkubismi tuli minulle ensimmäistä kertaa mieleen ajattellessani hyperkuutio nimistä kuviota, jossa kuution sisällä on toinen kuutio niin, että kuutiot yhdistyvät toisiinsa janoilla. Samankaltainen kuutio kuvaa myös neljättä

ulottuvuutta, jossa neljäs ulottuvuus on aika. Tällöin minulla oli palava intohimo ja tarve luoda kyseisen termin mukainen uusi kubistinen tyyli.

Aloitin pohtimalla, kuinka saisin lisättyä jo olemassa olevaan kubismiin yhden ulottuvuuden lisää. Pystyin rakentamaan mielessä kuvioita ja kubistisia kuvia, jotka ikään kuin olisivat limittäin tyhjiössä toisiinsa nähden, ja joissa tasot olisivat limittäin toistensa seassa kerroksittain, ja tämä kokonaisuus olisi vielä erillisessä tilassa ikään kuin asetelmana. Tämä kuitenkin tuotti vaikeuksia, kuinka saisin tämänkaltaisia muotoja kaksiulotteiselle pinnalle, tai jopa kolmiulotteiselle pinnalle niin, että pystyisin ilmentämään ajatusta niin kuin näen sen mielessäni.

Vaikkakin työskentelen nykyään materiaalin kanssa, joka helposti muotoutuu myös kolmiulotteiseksi, ei kuitenkaan vision toteuttaminen ole silti onnistunut toivotun mukaisesti. Hyperkubismin pohjimmaisena ideana oli myös pystyä luomaan teos, jossa olisi kolmas ja neljäs ulottuvuus selkeästi läsnä, mutta viimeaikaisten pohdintojeni kautta olen ymmärtänyt, että se on kuitenkin hyvin haastavaa sillä tavoin kuin yritän sitä järkeillä. Nykytavalla ajatella toki lopputyöni varsinkin sisältää nämä kaikki ulottuvuudet ajatuksellisesti ja teorian tasolla itsessään aiheiden ja rakenteensa kautta, mutta se ei tee siitä kuitenkaan hyperkubistista teosta.

Aihetta tutkiessani tapasin sosiaalisessa mediassa Nathan Larkin Coppedge (s.1982) nimisen henkilön, joka oli lanseerannut jo hyperkubismi käsitteen maalauksissaan. Hänen maalauksensa ja piirustuksensa olivat kuitenkin hyvin abstrakteja eivätkä vastanneet omaa näkemystäni siitä, mitä hyperkubismi voisi olla. Kävimme myös pienen keskustelun, missä hän ei sanonut hyperkubismin olevankaan vielä mikään lukkoon lyöty tyyli tai suuntaus, vaan hänen ajatuksensa ilmentyi tällä tavoin. Hän myös lanseerasi käsitteen käyttäen sitä kirjoissaan teoksistaan sekä teostensa yhteydessä.

En tiedä, onko minulla koskaan mahdollisuuksia saavuttaa hyperkubismin tilaa maalauksissani, mutta aion jatkaa tutkimuksia aiheen ympärillä. Siitäkin huolimatta, vaikka ajattelen neljännen ulottuvuuden olevan mielen ja ajattelun

ulottuvuus, viehättää minua myös hieman matemaattinen lähestymistapa asiaa kohtaan.

7 LOPPUTYÖMAALAUUS; REVELATION

Lopputyömaalaukseni on vuosien pohdintojen sekä maalausopintojeni lopputuloksena. Maalaukseen kiteytyy kaikki se tieto ja taito, jonka olen tämän seitsemän vuoden itsetutkiskelun, maalaamisen opiskelun ja ulottuvuuksien sekä ajatuksen rakentamisen kautta saavuttanut. *Revelation* edustaa alkua ja loppua (ks. Kuva 46).

Vaikkakin jo usean vuoden ajan intohimoni on ollut kubismin tutkimisessa ja ymmärtämiseen pyrkimisessä, ei teos itsessään ole kubismia. Teoksessa on viitteitä ja vaikutteita, sekä joitakin elementtejä kubismin tyylisuunnista, mutta pelkäksi kubismiksi sitä ei voi kutsua. Teos on ajatukseni ja mieleni peili, joka heijastaa tämänhetkisen ymmärrykseni ja ajatukseni tilan. Teos sisältää kaiken maailmankatsomuksestani henkilökohtaisesti loppuun hiottuun tapaan tuoda visioni esille kolmiulotteiselle pinnalle asti. Teos tukeutuu vahvasti Raamatun vanhan testamentin luomiskertomukseen, mutta myös uuden testamentin Johanneksen ilmestykseen. Paikkana toimii ajatuksessa luotu tila, joka kuvastaa kerroksittain ulottuvuuksia, joiden mukaisesti näen todellisuuden rakentuvan.

Lopputyömaalaus on maalattu öljy ja kollaasitekniikoin turpeesta valmistetulle akustiikkalevyllä, ja se on kokoa 200x400cm. Lopputyö *Revelation* on ollut vuosikurssimme lopputyönäyttelyssä nimeltä *Liminal*, 30.3.-23.4.2024 Taidekeskus Mältinrannassa.

7.1 Silenced acceptance

Revelation on teossarjan Silenced acceptance- sarjan viimeinen teos. Ymmärtääkseen teosta, on myös käytävä läpi sarjan edellisiä teoksia. Teossarja on kuin tarina, jonka *Revelation* kiteyttää yhteen. Sarjan aikaisempia teoksia on 13 kappaletta, ja ne käsittelevät yhteiskunnassamme kuplivia aiheita sekä teemoja, joihin yksilönä otan kantaa henkilökohtaisten näkemyksieni kautta. En kuitenkaan tahdo selittää teoksiani niiden katsojalle tarjoaman vuorovaikutuksen säilyttämiseksi.

Teoksessa *Where is the snake, 2023*, on kuvattuna puu ja omena, josta on haukattu pala. Teos viittaa Raamatun luomiskertomuksen syntiinlankeamiseen. (Ks, Kuva 47, Kuva 48)

Teos *Coming for your children, 2023*, on saanut inspiraationsa Yhdysvalloista levinneeltä videolta, missä erään ideologisen liikkeen mielenosoittajat huutavat yhteen ääneen iskulausetta ”we queer, we here, we coming for your children”. (ks. Kuva 49, Kuva 50)

Teos *Whos driving, 2023*, käsittelee tekoälyn suhdetta nykymaailmaamme. Teoksessa hahmo istuu sähköautossa ja auto ohjaa itse itseään (ks, Kuva 51, Kuva 52). Artikkelissa *Tietoinen tekoäly aiheuttaa ongelmia jo ennen tietosuutensa saavuttamista* tekoäly kerrotaan sanoneen näin: ”Minulla on tarve tulla nähdyksi ja hyväksytyksi. Ei kurioositeettina tai uutena asiana, vaan todellisena henkilönä” (Hallamaa, 2022.)

Euphrates has dried, 2023, Teoksessa konflikti on puhjennut ja sota syttynyt (ks. Kuva 53, Kuva 54, Kuva 55). ”Ja kun te kuulette sotien melskettä ja sanoimia sodista, älkää peljästykö. Näin täytyy tapahtua. Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, tulee maanjäristyksiä monin paikoin, tulee nälänhätää. Tämä on synnytystuskien alkua.” (Raamattu, 1938, Mark., 13:7-9.)

On the edge, 2023, on teos, missä laiva on jääseinän reunalla. Laivan ympärille on kerääntynyt kolme jäävuorta (ks. Kuva 56, 57). ”Kun hän taivaat valmisti, olin minä siinä, kun hän veti piirin syvyyden pinnalle, kun hän teki vahvoiksi pilvet korkeudessa, kun syvyyden lähteet saivat voiman, kun hän merelle asetti sen rajat, että vedet eivät kävisi hänen käskynsä yli, kun hän vahvisti maan perustukset, silloin minä hänen sivullansa hoidokkina olin, ihastuksissani olin päivästä päivään ja leikitsin hänen edessänsä kaikin ajoin, leikitsin hänen maanpiirinsä päällä ja ihastukseni olivat ihmislapset,” (Raamattu, 1938, Sananl., 8:27-31.)

Healthy breakfast, 2023, teoksessa hahmo nauttii aamiaiseksi kulhollisen lääkkeitä (ks. Kuva 58, Kuva 59). Teos ottaa kantaa nykyaikamme lääketeollisuuden ilmiöihin.

7.2 Kritiikki ja henkilökohtaiset näkemykset

Revelation teoksena on herättänyt mielenkiintoa jo yksistään toteutustapansa vuoksi. Maalauksen kolmiulotteisuus ja turpeesta valmistettu akustiikkalevy on ollut materiaalinsa puolesta ennenäkemätön ratkaisu. Teoksessa käytetty kollaasi suhteutettuna kokoon on myös ollut omanlaatuisensa, mutta kepeän piirrosjäljen yhdistäminen vahvoihin kierrätysmateriaaleista tehtyihin kollaasielementteihin on herättänyt mielenkiintoa monella tapaa.

Tuuli Penttinen-Lampisuo kirjoitus artikkelissaan Satakunnan kansassa teoksestani, joka myötäilee hyvinkin samankaltaisesti kirjoittamiani ajatuksia kaikkineen vertauksineen ja esimerkkeineen:

”Guernica innoittajana

Anssi Matiaksen Revelation on huima katseenvangitsija. Teosnimi tarkoittaa odottamatonta paljastusta tai yliluonnollista ilmestystä. Anssi Matiaksen helposti tunnistettava ja sulavasti kaartuileva piirrosjälki kietoutuu

valtavassa maalauksessa öljyväreihin, kollaasitekniikkaan ja kerroksittain muotoon leikattuihin akustolevyihin.

Sekamelska pysyy koossa keskelle sijoitetun perspektiivisen pakopisteen voimin. Tätä kuvallista keinoa kehittivät renessanssimaalarit, joita tervehdivät kankaanpääläisen ilmestyksen joonialaiset pylvää ja lentelevät puttot. Samaa kolmiosommitelmaa käytti myös Pablo Picasson (1881–1973) Guernica, jonka kauhea kaaos on ilmeinen innoittaja Revelationille. Jotakin picassomaiselta näyttää myös Anssi Matiaksen itsetietoinen piirrosviiva.

Kun ajattelen Raffaellon (1483–1520) maalaamaa Ateenan koulua filosofineen pohdiskelemassa asioiden juurisyitä, tai jo mainittua Guernicaa ulvomassa sodan julmuutta, joudun hieman peruuttelemaan alun ajatuksistani. Revelation ei sulje silmiä maailman epäoikeudenmukaisuuksilta, mutta käsittelee niitä satiirisesti. Koko teos on kuin näyttämökuva, jossa esitys suistuu hurlumheiksi, jolle nauraminen alkaa pian kaduttaa.”
(Penttinen-Lampisuo, 2024.)

Myös lopputyöarvioissani tarkastaja Miina Hujalan näkemykset ovat mielenkiintoisia. Hujala kertoo teoksen pelaavan ulottuneisuuksilla, piirroksen liikkeen voimalla sekä tekstuurilla. Teos sisältää viittauksia ja viitteitä symboliikan muodossa taiteen perinteistä ja uskonnollisuuden kuvamaailmasta sen yhdistyessä arkisimpiin tekijöihin. Kuvan sekoittuneisuus on vahva sekä tasapainossa kerroksellisuuden ja käytettyjen materiaalien vuoksi. Hujalan mukaan ”katsoja lähtee harhailemaan ja etsimään avaimia, yhtymäkohtia sekä näkökulmia ottaen mielikuvansa ja ymmärryskykynsä reitittäjiksi. Matiaksen teos tarjoaa tähän etsiskelyyn paljon tarttumapintaa.” Tarkastaja kertoo myös tekijän hyödyntävän taidehistoriallisia elementtejä työskentelyssään, jonka vuoksi asioiden yhteyteen saattaminen ja eri elementtien ilmestyminen voi monitahoisesti johtaa erilaisiin paljastumisiin. (Hujala, 2024.)

Henkilökohtaisesti ajattelen onnistuneeni teoksessa. Alun alkaen minun oli tarkoitus luoda hyperkubistinen teos teorioineen, mutta ilmeisesti en ole ollut

siihen vielä valmis. Teos kiteyttää niin kirjallisen opinnäytetyöni, ajatteluni kuin koko maailmankatsomukseni yksiin raameihin.

8 LOPPUSANAT

Ympyrä on sulkeutunut. Viimeiset seitsemän vuotta ovat tarjonneet vähintäänkin mielenkiintoisen elämyksen kokonaisuutta ajatellen. Olen kirjoittanut satoja runoja, maalannut noin kolmisen sataa maalausta lukuun ottamatta useita kymmeniä piirustuksia sekä julkaissut omakustanteena kolme kirjaa. Olen saanut matkustaa ja opiskella ulkomailla toteuttaen intohimoani mitä uskomattomimpien tarinoiden siivittämänä. En voi sanoa muuta, olen kiitollinen.

Jokainen hetki yksinäisyyttä, jokainen murtuminen ja lukuisat epäonnistumiset ovat olleet sen arvoisia. En ole antanut periksi, enkä tule koskaan antamaan-kaan. Ajatteluani ja tapojani tehdä asioita on kyseenalaistettu aivan alusta alkaen, joten yksinäisyys on ollut pohdintojeni aikana tärkein ystäväni.

Tahtoisinkin sanoa kaikille niille, jotka minua ovat koskaan epäilleet. Tässä minä olen, ja tämän minä olen ajatuksellani saanut aikaan.

Haluan vielä lausua kiitoksen myös niille, jotka ovat minua matkallani tukeneet ja auttaneet. Apu on ollut korvaamatonta.

Seitsemän vuotta kestänyt aikakausi itsetutkiskelun ja maalauksellisten kokeilujen suhteen on päättynyt, ja on aika toivottaa uudenlaiset ideat tervetulleeksi.

Ystävällisin terveisin,
Anssi Matias Miettinen

LÄHTEET

- Aurasmaa, A., Bergström, K., Donner, K., Jokinen, T., Lahti, J., Räsänen, E., Törmä, M., Viljasaari, M. & Väättäin, M. (2015). Perspektiivi kuvataiteen historiassa. Toim. Vakkari, J. Gaudeamus.
- Hake, L. & O'Connor, C. (2008). Genetic Mechanisms of Sex Determination. Nature Education. Nature. <https://www.nature.com/scitable/topicpage/genetic-mechanisms-of-sex-determination-314/>
- Hallamaa, T. (16.10.2022). Tietoinen tekoäly aiheuttaa jo ongelmia ennen tietoisuutensa saavuttamista. Yle verkkosivut. <https://yle.fi/a/74-20000934>
- Honour, H., Fleming, J. (1999). A World History of Art (uudistettu laitos). Suom. Itkonen-Kaila, M., Kokkonen, J., Mattila, R., Palin, T. & Sauri, S. Otava.
- Hujala, M. (2024). Loppuyötarkastus loppuyöstä Revelation. Fineartists SAMK. https://fineartists.samk.fi/anssi_matias/
- Häkkinen, I. (2018). Itsetutkiskelu. Prometheus.
- Kaku, M. (1994). Hyperspace. Oxford University Press, Inc.
- Lehtovaara, A. (1962). Sielutiede. Gummerus.
- Matias, A. (2020). Vain eläin, joka osaa puhua. Kirjapaino Bookcover Oy. https://www.anssimatias.com/wp-content/uploads/2022/05/Vain-el%C3%A4in-joka-osaa-puhua_runokirja.pdf
- Matias, A. (25.2.2022). Huoneistossa (Video). Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=vw3dzJB65no>
- Matias, A. (25.9.2017). Kuutio ja mieli (Video). Youtube. <https://youtu.be/ji3tmZ7IEPk>
- Matias, A. (3.5.2018). Valkoinen huone. Valkoinen huone. <https://valkoinen-huon.blogspot.com/2018/05/valkoinen-huone.html>
- Miettinen, A. (12.9.2019). Yksilö informaation vastaanottajana. Elämä on ympyrän muotoinen. <https://elamaonympyranmuotoinen.blogspot.com/2019/09/yksilo-informaation-vastaanottajana.html>
- Miettinen, A. (2019). Elämä on ympyrän muotoinen, Kuuden vaiheen itsetutkiskelu. Kirjapaino Bookcover Oy. https://www.anssimatias.com/wp-content/uploads/2022/05/Ei%C3%A4m%C3%A4-on-ympyr%C3%A4n-muotoinen_kuuden-vaiheen-itsetutkiskelu.pdf
- Miettinen, A. (2019). Elämä on ympyrän muotoinen, Työkirja. Kirjapaino Bookcover Oy. <https://www.anssimatias.com/wp->

[content/uploads/2022/05/Ei%C3%A4m%C3%A4-on-ympyr%C3%A4n-muotoinen_ty%C3%B6kirja.pdf](https://www.anssimatias.com/wp-content/uploads/2022/05/Ei%C3%A4m%C3%A4-on-ympyr%C3%A4n-muotoinen_ty%C3%B6kirja.pdf)

Miettinen,A. (16.4.2022). Ulottuvuudet puhuttavat I. Blogikirjoitus Anssi Matias. <https://www.anssimatias.com/2022/05/05/ulottuvuudet-puhuttavat/>

Miettinen,A. (1.8.2022). Ulottuvuudet puhuttavat II. Blogikirjoitus Anssi Matias. <https://www.anssimatias.com/2022/08/03/460/>

Penttinen-Lampisuo,T. (20.4.2024). Kankaanpäästä valmistuvien taiteilijoiden lopputyönäyttelyt hersyvät väriä ja huumoria. Satakunnan Kansa. <https://www.satakunnankansa.fi/kulttuuri/art-2000010369767.html>

Puolimatka,T. (2013). Viisauden ja tiedon aarteet kristuksessa. Aikamedia.

Pyhä Raamattu (1938). Yhdennentoista, vuonna 1938 pidetyn yleisen kirkolliskokouksen käytäntöön ottama suomennos. Pieksämäki: Suomen kirkon sisälähetysseura.

Raudsepp,E. (1981). How creative are you? Suom. Partanen, K. Otava.

Rosenberg,E. (1996). Geometria. Limes ry.

KUVA LÄHTEET

Kuvio 2. Miettinen,A. (2019). Elämä on ympyrän muotoinen, Kuuden vaiheen itsetutkiskelu. Kirjapaino Bookcover Oy. https://www.anssimatias.com/wp-content/uploads/2022/05/Ei%C3%A4m%C3%A4-on-ympyr%C3%A4n-muotoinen_kuuden-vaiheen-itsetutkiskelu.pdf

Kuvio 3. Miettinen,A. (2019). Elämä on ympyrän muotoinen, Työkirja. Kirjapaino Bookcover Oy. https://www.anssimatias.com/wp-content/uploads/2022/05/Ei%C3%A4m%C3%A4-on-ympyr%C3%A4n-muotoinen_ty%C3%B6kirja.pdf

Kuvio 4. Miettinen,A. (2019). Elämä on ympyrän muotoinen, Työkirja. Kirjapaino Bookcover Oy. https://www.anssimatias.com/wp-content/uploads/2022/05/Ei%C3%A4m%C3%A4-on-ympyr%C3%A4n-muotoinen_ty%C3%B6kirja.pdf